

Pirmdiena, 2017. gada 16. janvāris

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Uzņēmumam
Venta FM Alsungā –
5 gadi.

10. lpp.

Latviskais
mantojums
Suitu rijai.

3. lpp.

Uzcelts bez atļaujas.
Ko darīt?

6.–7. lpp.

Snēpeles doktorāts ir,
vēl vajadzētu aptieku.

5. lpp.

Kuldīgas paletei būs apaļa gadskārta

Ceļā uz jubileju... – tā saucas Kuldīgas tautas tēlotājmākslas studijas *Kuldīgas paleta* 21 dalībnieka gleznu izstāde, kas piektdien atklāta Mākslas namā.

Izstāde
apskatāma līdz
19. februārim.

Izstādē piedalās: Rasa Rasmane, Antra Laizāne, Ligita Traščenko, Dace Jaunzeme, Šalomīte Jaunzeme, Inese Levāne, Elīna Irbe, Liene Circene, Gunita Rasmane, Māriete Dupate, Dzidra Lāce, Daiga Rozevska, Ieva Grenovska, Mudīte Martinova, Guntis Obodņikovs, Aivars Brencis, Kārlis Dazarts, Edmunds Puķe, Atis Rozentāls, Arvīds Liepiņš.

Daļa studijas *Kuldīgas paleta* izstādes *Ceļā uz jubileju...* iekārtošanā. Pirmajā rindā no kreisās: vadītāja Iveta Brencē un Ligita Traščenko, otrajā – Elīna Irbe, Inese Levāne, Daiga Rozevska (viņas darbs ar oranžām kliņģerītēm ir pie sienas) un Rasa Rasmane.

Studijas 50. jubileja tikšot atzīmēta pēc pusotra gada. Kā skaidro kolektīva vadītāja Iveta Brencē, te redzams ieskaits pēdējos divos gados paveiktajā: „Darbi visu laiku pa dažādām izstādēm ceļojuši atsevišķi, bet kopā tos neesam redzējuši. Otrajā stāvā izliktajos vairāk atainots mācību process: studijā gleznotie uzstādījumi, plenēru darbi un sadarbībā ar

Padures muižas īpašniekiem tapušās slaveni gleznotāju darbu kopijas. Tā bija interesanta un vērtīga pieredze.”

Šogad *Kuldīgas paletē* sākuši darboties desmit jauni dalībnieki. I. Brencē gandarīta gan par viņiem, gan iespēju piedāvāt ko jaunu: „Pagājušajā gadā izdevās noorganizēt akvarelēšanas plenēru. Pirms tam šajā tehnikā

strādāja vien Dzidra Lāce, tagad parādās citi darbi. Varēja izmēģināt ādas apstrādi Liepājas Lietišķās mākslas vidusskolā, darboties ar stiklu.” Studijas dalībnieces priecājas par meiteņu vakariem, kuros tiek apgūta arī pārlošana u.c. prasmes. „Visas aktivitātes bija jaukas!” saka Rasa Rasmane.

Iveta Grīniņa, Aivara Vētrāja foto

Mācībās izmēģinās citu pieeju

Kompetenču pieeju mācību saturā izmēģinās simts Latvijas skolas, tai skaitā Kuldīgas Centra vidusskola un Pelču speciālā internātpamatskola-attīstības centrs. Valsts izglītības satura centrs no 235 izglītības iestādēm atlasījis 100, kuras pašvaldības nominējušas dalībai projektā *Kompetenču pieeja mācību saturā*. Centrs tās izraudzījies, ņemot vērā izglītības programmu piedāvājumu, mācību vidi, audzēkņu skaitu, skolotāju motivāciju. Skolām bija jāpiesaka pedagogu komandas, kas mācībās piedalīsies divus gadus. Paredzēts skolēniem attīstīt dzīvei nepieciešamas prasmes: kritiski domāt, sadarboties, mācīties patstāvīgi un prasmīgi izmantot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas u.c.

Seminārā – Lursoft datu bāze

19. janvārī 10.00 Kuldīgas Mākslas namā notiks seminārs par *Lursoft* uzņēmumu datu bāzes izmantošanu. Tā ir plaša un juridiski pamatota, par visiem Latvijā reģistrētiem uzņēmumiem, biedrībām un nodibinājumiem, kā arī ārvalstu pārstāvniecībām. *Lursoft* sistēmas apvieno vairāk nekā 40 savienotu datu bāzu. Semināru vadīs klientu konsultante Eva Aglinskaite.

ĪSIZINĀS

Kā sagatavot deklarāciju

17. janvārī 12.00 Īvandes bibliotēkā notiks seminārs par gada ienākumu deklarācijas sagatavošanu un iesniegšanu, iekļaujot attaisnotos izdevumus. Lektore – sertificēta grāmatvede Ināra Veinberga – palīdzēs izprast nodokļu labirintus un izskaidros, kā atgūt no valsts pārmaksātos nodokļus. Varēs arī praktiski sagatavot un iesniegt deklarāciju. Pieteikties bibliotēkā vai zvanot uz tālr. 63343153.

Rektors Kārlis Krēsliņš

11. janvārī Ventspils Augstskolas (VA) Satversmes sapulcē par rektoru ievēlēts līdzšinējais pienākumu izpildītājs Kārlis Krēsliņš. Pieteikušies bija pieci pretendenti, bet līdzšinējā rektore Gita Rēvalde, ar kuru Ventspils domes vadībai izveidojies konflikts, pirms balsojuma savu kandidatūru atsauc.

Uzņēmējiem Skrundā

19. janvārī 17.00 Skrundas kultūras nama mazajā zālē pašvaldība aicina uz tikšanos uzņēmējus. Par jaunumiem stāstīs pārstāvji no domes, Kuldīgas biznesa inkubatora, Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra. Pieredzē dalīsies mājražotāju un amatnieku biedrības *Grobiņas spēkavots* pārstāve.

Trešdien, 18. janvārī:

- Farmaceits Matīss Otersbergs.
- Skrundas pašdarbnieki.
- Kas jauns Turlavā.
- Sporta laureāts.

REDZĒJUMS

Kam vajadzīgs būvprojekts?

Juris Lipsnis,
tālrunis: 22470000,
pasts: kurzemnieks
@mail.lv

Pēc izglītības esmu arhitekts un paralēli darbam avīzē joprojām strādāju arī profesijā. Darbojoties Kuldīgas novada domes būvniecības komisijā, bieži iznākusi saskare ar patvaļīgo būvniecību (par šo tēmu varat lasīt šai numurā) un tās autoriem. Gandrīz ik pārnedēļu uz paskaidrojumu sniegšanu tiek aicināti tie, kuru īpašumos būvinspektori konstatējuši kādus pārkāpumus. Visbiežāk uz tepiķa nonāk vecpilsētas dzīvokļu īpašnieki, kuri

„Tiem, kuriem šķiet, ka izdevīgāk samaksāt sodu, varu paskaidrot: nav vis!”

saviem mājokļiem ielikuši neatļautos pakešu logus, gandrīz tikpat regulāri taisnoties ierodas privātmāju saimnieki, kuri kaut ko uzcēlušī vai pārbūvējuši bez akceptēta būvprojekta vai arī neatbilstoši rasējumiem. Ir dzirdēti šādi spriedelējumi: arhitekta pakalpojumi ir tik dārgi, – tad jau izdevīgāk darboties bez jebkāda projekta un pieņemšanas gadījumā samaksāt sodu. Cits interesējas, cik procentu lielas ir pieļaujamās atkāpes no akceptētā būvprojekta, vēl kāds uzskata, ka savā īpašumā var darīt pilnīgi

visu, kas vien ienāk prātā, un ir neizpratnē, kāpēc kaut kāds būvinspektors raksta aktu.

Tiem, kuriem šķiet, ka izdevīgāk samaksāt sodu, varu paskaidrot: nav vis! Jo soda samaksāšana neatbrīvo no nepieciešamības sakārtot būvniecības dokumentus, tātad par projektu iznāks maksāt tik un tā. Procentu pētniekiem pateikšu: likums nepieļauj nekādas atkāpes no būvprojekta – viss, ko celtniecības gaitā gribat mainīt, ir jāfiksē projekta izmaiņās un jāsaskaņo būvvaldē, un tas nozīmē papildu izmaksas. Tāpēc ieteiktu jau pašā sākumā visas vēlmes, ieceres, vajadzības izklāstīt arhitektam, kurš izvērtēs, kā tās vislabāk iekļaut jūsu mājā vai citā ēkā.

Nevajadzētu lolot ilūzijas, ka savā īpašumā varam darīt pilnīgi visu – būvniecības likums un citi normatīvie akti strikti regulē privātpašnieka rīcību. Pirmkārt, jau tāpēc, ka jebkura būve nozīmē paaugstinātu risku – nepareizi uzceltās var apdraudēt gan īpašnieku un viņa tuviniekus, gan tos, kuri ierodas darīšanās vai ciemos. Jā, arī akceptēts būvprojekts nedod simtprocentīgu garantiju, ka viss būs pilnīgā kārtībā (lai atceramies *Maximas* sabrukšanu), tomēr pārsvarā speciālistu (arhitektu, būvzinātnieku) zināšanas ir ļoti labs pamats, uz kā balstīt savus sapņus. Bet tiem, kuri kaut ko jau patvaļīgi uzcēlušī, iesaku doties pēc padoma uz būvvaldi – ātrāk sāksiet meklēt risinājumu, vieglāk un lētāk tiksiet cauri.

FOTOKOMENTĀRS

Top mākslinieki.

Aivara Vētrāja foto

Ja pamanāt ko interesantu, nofotografējiet un sūtiet: redakcija@kurzemnieks.lv.

Ja jums ir ziņa, kas nevar pagaidīt līdz rītdienai, zvaniet tūlīt: **22470000!**

LASĪTĀJS NEAPMIERINĀTS

Par slidenām ietvēm

Pēc otrdienas vakara, kad gaisa temperatūra pēc atkušņa strauji kritās, tikpat strauji Kuldīgas ietves un ielas kļuva slidēnas.

Redakcijai zvanīja divas kundzes, kas uz ledus paslīdējušas un kritušas. Viena bija droši likusi soli uz ietves pie veikala *Drogas* (Liepājas ielā 44), kur otrdienas pēcpusdienā vēl nav bijis kaisīts: „Nācu no Liepājas ielas, kur ietves bija nokaisītas. Pie *Drogām* paslīdēju, nokritu un pamatīgi sasītos.” Otra kundze pakritusi trešdien uz Liepājas ielas. Tur ietves notīrītas un nokaisītas, taču vidusdaļa bijusi slidēna.

Par ietvēm Liepājas ielā atbild uzņēmuma *Kuldīgas komunālie pakalpojumi* ielu un laukumu apsaimniekošanas daļa, bet par ielas vidusposmu – tehniskās bāzes daļa, kuras vadītājs Kaspars Porīkis atzīst, ka vidusposms nokaisīts tikai ceturtdienas rītā. „Esam iegādājušies ierīci pretslīdes materiālu kaisīšanai, ko varēsim pielikt mazajiem traktoriem. Tad arī ietves, parku celiņus un šaurākus ielu posmus varēsim nokaisīt ātrāk. Tuvākajā laikā tiks noņemti Ziemassvētku dekori, un tas Liepājas ielas uzkopšanu atvieglēs,” informē speciālists.

Liepājas ielas 44. nama īpašniece Ināra Frankoviča atvainojas kundzei, kura tur kritusi, un skaidro, ka otrdienas pēcpusdienā pēc lietus strauji sāka piesalt: „Mums ir līgums ar ļoti apzinīgu sētnieci, kura patiešām ar sirdi un dvēseli tīra sniegu un ietvi kaisa, bet ne vienmēr izdodas pamanīt brīdi, kad pēkšņi kļūst slidēns. Tajā vakarā sētniece strādājusi līdz astoņiem. Agri no rīta pati pārliecinājos, ka smiltis nokaisītas bagātīgi. Mums visiem jābūt vēl uzmanīgākiem, lai pamanītu, kad kļūst slidēns.”

Iveta Grīniņa

PĒC PUBLICĒTĀ

Nestei degviela no Somijas

Pēc 11. janvāra publikācijas *Kas šobrīd notiek degvielas tirgū? Kāpēc kāpj tās cena? Kurzemnieks saņēmis SIA Neste Latvija vēstuli, kas iebilst rubrikā Trīs viedokļi izteiktajam Normunda Egles komentāram.*

„Normunda Egles komentārā sniegtais apgalvojums, ka *Nestes* piedāvātā degviela Latvijā tiek piegādāta no Mažeikū naftas pārstrādes rūpnīcas, ir nekorekts. Vēlos uzsvērt, ka degvielas uzpildes staciju tīkls *Neste* nodarbojas tikai ar augstākās klases degvielas tirdzniecību no *Neste* pārstrādes rūpnīcas Porvo, Somijā, kas ir pasaules līderis inovatīvu un tīrāku degvielu tirgū. Visās 66 *Nestes* degvielas uzpildes stacijās Latvijā piedāvātie produkti ir ražoti tikai Somijā,” norāda SIA *Neste Latvija* valdes loceklis Armands Beiziķis.

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai kāds no jūsējiem dzīvo ārzemēs, un vai ir doma atgriezties?

Arvīds Apenītis, strādā zemessardzē, iet medībās un kopj bites: – Dēls nu jau kādus sešus gadus dzīvo Anglijā. Strādā pastāvīgā darbā. Domas atgriezties viņam nav, jo šeit nevar nopelnīt. Drīz atbrauks ciemos, salabos zobus, zāles esmu viņam pasūtījis, ko viņš prasīja. Reizi gadā viņš atbrauc. Vēl viens mans dēls dzīvo Rīgā. Protams, man nepatīk, ka viens pats esmu palicis Kuldīgā.

Silvija Skuja, strādā pirmskolas izglītības iestādē *Cīrulītis*: – Man ārzemēs no tuviniekiem neviens nedzīvo. Meita trīs gadus bija Briselē, strādāja Eiropas Parlamentā, arī Francijā, bet nu ir atgriezies uz dzīvo Kuldīgā. Atpakaļ braukt negrib. Es nebiju bēdīga arī tad, kad viņa bija projām, jo sazināties jau var tāpat, bet tagad priecājos, ka visi ir tepat.

Mirdza Muižniece, pensionāre: – Mazdēls nu jau kādus piecus gadus Vācijā, Frankfurtē, dzīvo un strādā autorūpnīcā. Viņš teica, ka neatgriezīsies vairs Latvijā, jo te nav nekādas jēgas ar tiem lielajiem nodokļiem. Tur arī ir maksājumi – viņš ir dzīvoklis, bet nepelna tik daudz, ka var to atļauties, arī nopirkt mašīnu. Visam pietiek. Un man kā pensionārei vēl palīdz. Ko šeit darītu? Man ir žēl, ka viņa te nav, bet es arī saprotu, ka viņam kā 23 gadus jaunam cilvēkam tur ir labāk. Viņa mamma tur dzīvo vairāk nekā desmit gadus, un viņa arī negrasās atgriezties.

Mārīte Citlava, grāmatvede: – Dēls piecus gadus ir Norvēģijā, kur strādā celtniecībā. Atbrauc šeit, pie ģimenes, tikai pa svētkiem. Strādā Norvēģijas firmā un maksā tur nodokļus. Kamēr Latvijā nemainīsies valsts attieksme nodokļu politikā un darba samaksa, viņš neatgriezīsies, jo jāuztur ģimene, kura pie viņa pārcelties netaisās. Bērniem jāpabeidz skola Latvijā – mazdēls iet 10., bet mazmeita 5. klasē. Tur dēls sarunājas angļu valodā, saprotot arī norvēģu. Vairāki mani draugi pārcēlušies uz Angliju, strādā fabrikās, veikalā, bet sīkāk par viņiem nezinu.

Inga Ozoliņa, strādā loģistikā: – Mana bijušā vedekla un mazmeitiņa Anglijā dzīvo jau septiņus gadus. Iespējams viņas grib, bet domāju, ka neatgriezīsies Latvijā. Tur ir izveidota jau cita ģimene, mazmeita mācās skolā, bet latviski runā labi. Vairāk neviena no manējiem ārzemēs nav, tikai dēls šad tad aizbrauc darba komandējumos.

Jolanta Hercenberga, Lāsmas Reimanes foto

Kurzemnieks
Kuldīga, 1905. gada ielā 19, LV-3301

Galvenā redaktore Daiga Bitīniece – 63350567; redakcija@kurzemnieks.lv;
reklāmas nodaļa – 63324881; sludinājumi@kurzemnieks.lv

Izdevējs – SIA *Jaunais kurzemnieks*. Reģ. apl. nr. 1400. Iznāk pirmdienās, trešdienās, piektdienās. Pārpublicējot atsauce uz *Kurzemnieku* obligāta. Iespiests SIA *Poligrāfijas grupa Mūkusalā*, Rīga, Mūkusalas ielā 15a. Metiens – 3886.

RPIVA pievienošanas plāns paliek spēkā

Reorganizācijas procesā visas Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskolas (RPIVA) filiāles saglabāšot, tā tika solīts 12. janvārī Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) rīkotajā sanāksmē Rīgā. Tās laikā tika pārspriesta RPIVA pievienošana Latvijas Universitātei (LU).

Sanāksmē piedalījās IZM un LU, Kuldīgas, Alūksnes Tukuma, Cēsu, Madonas, Bauskas un Jēkabpils novadu pašvaldību pārstāvji, arī RPIVA Kuldīgas un Cēsu filiāles vadītājas, reģionālo augstskolu – Liepājas un Daugavpils Universitātes un Vidzemes Augstskolas – pārstāvji.

„KULDĪGAI SVARĪGI, LAI IR FILIĀLE”

Sanāksmē IZM vēlreiz prezentēja un skaidroja savu plānu, kāpēc nepieciešama RPIVA pievienošana LU. Kuldīgas pašvaldības domes priekšsēde Inga Bērziņa, kas piedalījās sanāksmē, saka: „Tika dots solījums, ka visas RPIVA filiāles tiks saglabātas, tai skaitā Kuldīgā. Arī LU studiju prorektore humanitāro un izglītības zinību jomā apliecināja, ka visas filiāles ilgtermiņā tiks saglabātas. Jautājums vienīgi par 2019. gadu, līdz kuram jāpārakreditē studiju virzieni. Ja kāds no tiem nevarēs izpildīt visas valsts prasības, tiks slēgts. Bet šis process būtu līdzīgs kā tajā gadījumā, ja RPIVA netiktu pievienota LU. Kuldīgas novadam svarīgi, lai saglabātos augstskolas filiāle novadā. Tīri cilvēciski man kā LU absolventei

būtu prieks, ka pie mums varētu saņemt prestižos LU diplomus. Tai pašā laikā esmu pateicīga RPIVA par daudziem lieliskās sadarbības gadiem. Tieši šī augstskola Latvijā līdz šim bija vienīgā, kurai bija interese par reģioniem.”

„NAV SKAIDRS, KĀ ORGANIZĒS STUDIJU PROCESU”

RPIVA Kuldīgas filiāles vadītāja Ruta Karloviča konstatē, ka sanāksmē ticis radīts priekšstats, ka reorganizācija notiks iepriekš izziņotajos termiņos, kā arī informēts par plānu, kas rakstiski gan nekur neesot izlasāms. Filiāle Kuldīgā tikšot saglabāta kā LU struktūrvienība, oficiāls dokuments par pievienošanu tikšot saņemts februārī. „Uz lielāko daļu manu jautājumu, kas skar tiešo studiju procesa organizēšanu, vienīgā atbilde bija: „Mh... Labs jautājums, par to jāpadomā!” Katrā ziņā 2018. gads varētu būt lūzumpunkts, tas ir laiks, kad jāpārakreditē studiju virzieni, un tas varētu ietekmēt ikvienu Latvijas augstskolu.”

Vija Zariņa

Ar lepnumu par suitu kultūru

Alsungas amatnieku veikaliņš *Rija* kļuvis tūristiem vēl atpazīstamāks un pievilcīgāks – tā fasādi nu rotā kultūras zīme *Latviskais mantojums*.

Mirkliis, kad kultūras zīme *Latviskais mantojums* ieņem goda vietu pie *Rijas* sienas. Attēlā – Inga Šēna-Laizāne un viņas dzīvesbiedrs Māris Laizāns.

Šādu zīmi *Rijas* vadītājam Ingai Šēnai-Laizānei un vēl 18 lauku uzņēmējiem 11. janvārī pasniedza kultūras ministre Dace Melbārde, Latvijas Pašvaldību savienības vadītājs Andris Jaunsleinis un *Lauku ceļotāja* prezidente Asnāte Ziemele.

Mūspusē tāda zīme ir arī Alsungas *Spēlmaņu krogam*. „Kāpēc Alsungā jau divas, bet apkārtnē citu nav?” retoriski vaicā I.Šēna-Laizāne. „Laikam jau tāpēc, ka mēs, suiti, protam lepoties ar to, kas mums ir! Tā teikt, kas tas par suni, kurš savu asti nevar pacelt!”

Pērn Inga saņēmusi vēstuli no *Lauku ceļotāja*, ka *Rija* varētu pretendēt uz zīmes saņemšanu – asociācijas pārstāvji, viesojoties Alsungā, bija paguvuši novērtēt *Rijā* notiekošo. „Man bija jāuzraksta pieteikums, norādot, kādas ērtības tūristiem varam piedāvāt. Kā uzzināju vēlāk, pretendentu bijis divreiz vairāk, bet ir doma, ka līdz valsts simtgadei zīme būs pasniegta 100 lauku uzņēmējiem.”

Rijā var ne tikai iegādāties suitu amatnieku darinātus apģērbus, rotaslietas un sadzīves priekšmetus, bet arī iepazīt suitu kultūras mantojumu un tradīcijas. I.Šēna-Laizāne, kura ir arī *Suitu sievu* dalībniece, gan vienatnē, gan kopā ar kolēģēm tūristiem māca seno burdona dziedāšanu, spēles un rotaļas, veikaliņā var apgūt arī dažādas rokdarbu prasmes, bet sadarbībā ar citiem uzņēmējiem – suitu ēdienu gatavošanu.

Kultūras zīme *Latviskais mantojums* izveidota pēc Latvijas Lauku tūrisma asociācijas *Lauku ceļotājs* iniciatīvas. Pēc tās var pazīt vietas, kur saimnieki gatavi rādīt un stāstīt, cienāt ar latviskiem ēdieniem, mācīt amatus un prasmes, svinēt latviskos svētkus. Zīmi saņēmuši jau 72 uzņēmēji Latvijā.

Jura Lipšņa teksts un foto

Nevalstiskie strādās kopā

Skrundas novada nevalstiskās organizācijas (NVO) gatavojas pieteikties visos iespējamajos atbalsta projektos.

Aizvadītajā nedēļā pašvaldības attīstības nodaļas vadītāja Zane Eglīte bija sapulcējusi NVO pārstāvjus, lai dibinātu jaunus kontaktus un kopīgi apspriestu nepieciešamākos darbības virzienus. Viņa norādīja, ka visām vajadzībām naudas nekad nav pieticis, tāpēc vēlams, lai biedrību vai nodibinājumu pieteikumi nedublētos un nesāktos sīva savstarpēja cīņa mazā novadā. Apspriedē piedalījās Ilona Rītiņa un Santa Knopkena no biedrības *Nīkrācnieki*, Anda Vītola no *Mini SD*, domes izpilddirektors Guntis Putniņš, bet priekšsēde Loretta Robežniece pārstāvēja kultūras biedrību *Curonica*. No jauna aktīvajiem Skrundas novada ļaudīm vēlas pievienoties bijusī talseniece Ligita Druva, kura tagad pārcēlusies uz dzīvi Skrundā. Viņa pastāstīja par savu iepriekšējo darbību NVO sektorā. Sabiedrisko organizāciju Skrundā ir daudz vairāk, tostarp mednieku klubi un skolu biedrības, ne visu pārstāvji varēja ierasties, tāpēc iepriekš Z.Eglītei izteikuši savas idejas.

Nīkrācnieces norādīja, ka pagastiem ir grūti konkurēt ar novada centru, tāpat kā mazajām pilsētām ar Rīgu, kur daudz

lielāks iedzīvotāju skaits. Viens no līdzfinansējuma piešķiršanas kritērijiem ir, lai ieguvēju būtu vairāk. Taču arī laukos cilvēki grib darboties, dzīvot labāk.

Ļoti svarīga ir sociālā joma. Jau vairākus gadus Skrundā darbojas zupas virtuve, ko organizē *Mini SD*, iesaistot brīvprātīgos. Līdz šim līdzfinansējumu deva Ināras un Borisa Teterevu fonds, taču turpmāk atbalsta naudas izteiksmē šādiem nolūkiem nebūšot. A.Vītola atgādināja, ka ir zeme, kurā pašiem izaudzēt produktus, veidot tā sauktās mobilās dobes. Līdzdarboties gatavs sociālais dienests, jauniešu centrs u.c. organizācijas, jāatrod veids, kā ieinteresēt līdzdarboties tos, kas izmanto zupas virtuves pakalpojumu.

Tāpat tika runāts, ko labu gan pilsētā, gan pagastos varētu izdarīt, gaidot Latvijas simtgadi. Z.Eglīte piebilda, ka lielākajai daļai pieteikumu termiņš esot janvāra beigās, tāpat laika maz. Skrundenieki ir gatavi saspringt un rakstīt projektus kaut naktīs, turklāt ir iestrādes, un jau sagatavotas, bet iepriekš finansējuma trūkuma dēļ neatbalstītas ieceres.

Daina Tāfelberga

Atsākas svētdienas skola Vārmē

Turpmāk ceturtdienās bērniem un jauniešiem ir iespēja piedalīties Vārmes Sv. Miķeļa evaņģēliski luteriskās draudzes svētdienas skolas apmācībās. Pirms šo nodarbību uzsākšanas mācītājs Viesturs Pirro iesvētīja Vārmes jauniešu iniciatīvu centru, kurā tās notiks.

Svētdienas skolas nodarbības vadīs centra vadītāja Dace Suhareva, kura jau iepriekš tās vadījusi aptuveni septiņus gadus un nu pēc pusotra gada pārtraukuma atkal atsāks. „Nodarbības būs vairākās vecuma grupās. Centra iesvētīšanas dienā ir pieteikušies aptuveni divdesmit bērni, gan jau vēl kāds piebiedrosies. Agrāk nodarbības mums notika svētdienās pie baznīcas draudzes namā. Tas ir ārpus centra, bērniem uz nodarbībām bija sarežģītāk nokļūt. Tagad mani uzrunāja vecāki un jaunieši, tādēļ arī esam atsākuši.” Mācītājs V.Pirro izteica prieku par svētdienas skolas darbības uzsākšanu un apsoliņa, ka turpmāk Vārmes Sv. Miķeļa evaņģēliski luteriskajā baznīcā reizi divos mēnešos tiks vadīti bērniem paredzēti dievkalpojumi.

Jolanta Hercenberga

Nodarbību laiki ceturtdienās:

15.00–16.00 bērniem 5–8 gadiem,

16.15–17.15 bērniem 9–12 gadiem,

17.30–18.30 13 gadu un vecākiem bērniem.

INFORMĒ MEDIĶI

Paslīd un nonāk slimnīcā

Aizvadītajā nedēļā mūspusē ātrajiem bijuši 78 izsaukumi, informē Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta statistiķe Ieva Zommerovska.

Ārstniecības iestādē nogādāti 38 pacienti, tostarp trīs bērni, bet trīs pacienti pārvesti uz citu medicīnas iestādi. Divi vīrieši, kam sniegta palīdzība, bijuši alkohola

reibumā. Dzemdētāju šai nedēļā nav bijis, savukārt traumas uz slidenajām ietvēm guvušas divas sievietes, viena, kurai jau 77 gadi, ar apakšdelma lūzumu nogādāta Kuldīgas slimnīcā, savukārt otra, kurai ir 44 gadi, sasitusi plecu un no hospitalizācijas atteikusies.

Juris Lipsnis

Vienmēr kaut kas garšīgs

Vistas zupa ar avokado un karamelu-šokolādes maizītes bija Rumbas pagasta gardēžu klubiņa kārtējās sanāksšanas iemesls.

„Vismaz reizi mēnesī varam satikties, izplāpāties un arī kaut ko jaunu uzzināt. Pēc klubiņa vienmēr ielieku fotogrāfijas *draugos*, un citu pagastu cilvēki brīnās, kādi pasākumi mums te, Rumbā, notiek. Jaukas ir arī radošās darbnīcas Mežvaldē un šeit, Bukaišos,” saka regulārā pasākumu apmeklētāja Skaidrīte Vjakska.

Receptes vienmēr meklē kultūras darbiniece Baiba Rozevska. Viņa skaidro, ka mērķis ir atrast interesantu ēdienu, kādu ikdienā neviens negatavo. Pēc tam recepte tiek izmēģināta un ne vienmēr atzīta par labu esam: „Tad vai nu mēģinu to kaut kā pilnveidot, vai domāju ko citu. Tā arī šoreiz – gribēju pagatavot šampinjonus

zupu. Izmēģināju, bet tā šķita tik parasta un neinteresanta. Tāpēc šoreiz vārām zupu, ko iepriekš neesmu pamēģinājusi. Vēl cepsim kārtainās mīklas maizītes ar šokolādes un karamelu pildījumu. Parasti ēdienkarte ir mana izvēle, es tikai dalībniecēm pajautāju, vai šajā reizē kārotos ko sāļu vai saldu. Sapērku produktus, lai viņas var vienkārši atnākt un darboties.”

No šīs sezonas nodarbībām klubiņa dalībniecēm spilgtā atmiņā ēdiens no saldā kartupeļa, sēnēm un gaļas, kā arī dažādas kūkas, piemēram, no *Nutellas* un piparkūkām vai šokolādes-mannas kūka. Vispār *kūkots* esot daudz.

Iveta Grīniņa
Aivara Vētrāja foto

Rumbas pagasta gardēžu klubiņš ļauj eksperimentiem, un ēdienu gatavošanā roku pieliek katra.

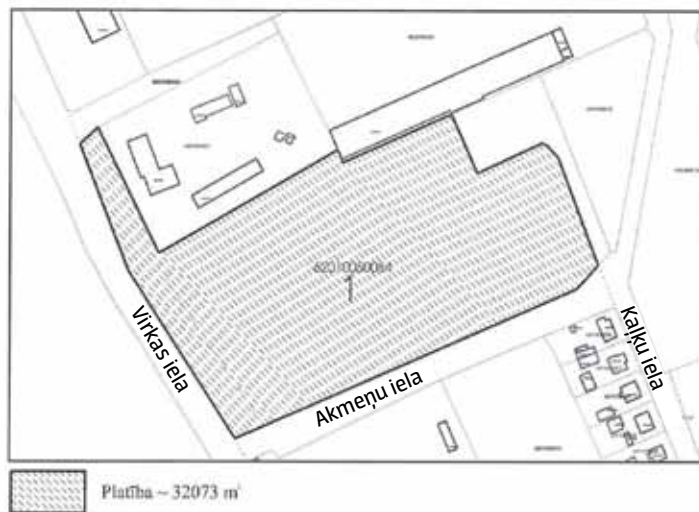
Iecerēts minigolfa laukums

Kuldīgas novada dome saņēmusi kāda kuldīdznieka iesniegumu ar vēlmi nomāt zemesgabalu Akmeņu ielā 1.

Brīvajā, bet pašvaldības jau noplanētajā zemes gabalā starp bijušo *Lauktechniku* un ATU (autotransporta uzņēmumu) iecerēts veidot minigolfa laukumu un ģimeņu atpūtas parku ar apbūves iespēju. Kaut kad nākotnē tur varētu uzcelt arī nelielu kafējnicu spēlētājiem, laukumu papildinātu arī koku stādījumi.

Pēc teritoriālā plānojuma viens no šīs vietas izmantošanas mērķiem ir kempingu teritorija, bet nav liegts ierīkot arī golfa laukumu. Iecerēts autora vienīgā cerība ir Eiropas programmas *LEADER* finansējums, tādēļ grūti pateikt, cik ātri plāni tiktu īstenoti.

Domes attīstības komitejā deputāti sprieda, ka zeme atrodas iz-

devīgā vietā, savulaik tur domāts par stāvlaukumu, tas iezīmēts arī kā helikopteru nolaišanās vieta. Viņi vienojās līdz domes sēdei šo teritoriju piedāvāt arī citiem interesentiem. Ja kāds pieteiksies,

var rīkot nomas izsoli. Ja citu gribētāju nebūs, zemi var iznomāt prasītājam, strikti norādot darbu termiņu.

Inguna Spuleniece

Pēc žogiem vai pēc plāniem?

Ļaut atstāt vai likt nojaukt fundamentāli uzbūvēto žogu Kuldīgā, Pīlādžu ielā 5, kas vietām pat par 2 m iestiepjas pašvaldības zemē, kā arī ieskauj ap 300 m² starpgabalu, par to novada deputāti sprieda attīstības komitejā.

Lai gan pašvaldības darbinieki norādīja, ka deputāti aizstāv pretlikumīgu rīcību, tautas kalpi tomēr ieteica atļaut žogu saglabāt, lēmumam pievienojot dažādus nosacījumus.

Pērn augustā, kad Pārventā pašvaldība sāka atjaunot grāvjus, būvinspektori projekta teritorijā konstatēja, ka žogs neatrodas Pīlādžu ielas 5. nama īpašumā, turklāt traucē būvniekiem. Toreiz, lai darbu neapturētu, izeja atrasta, ielu sašaurinot, tomēr īpašniekam Raimondam Dinsbergam uzdots žogu trīs gados pārvietot, ja nu nākotnē pašvaldībai jārealizē vēl kādi projekti. Turklāt starpgabals, ko kuldīdznieks izmanto neliku-

mīgi un ir iežogojis, tiks piedāvāts arī citiem kaimiņiem.

Sēdē īpašnieka dzīvesbiedre Inta Dinsberga skaidroja, ka jauno sētu likuši tur, kur iežogojums bijis jau iepriekšējiem saimniekiem, teritoriju nepārmērot. Viņu ierīkotais esot vienā līmenī ar kaimiņu žogiem. Turklāt vairākus gadus neviens no pašvaldības par starpgabalu nav interesējies.

Domes juristi norādīja, ka tā bijusi kļūda – zemesgrāmatā nepārliicināties par precīzām robežām. Arī attīstības pārvaldes speciālistiem bija iebildumi, tomēr deputāti sliecās uz to, ka žogs būvēts pārāk pamatīgi, – tas jālegalizē un jāatstāj.

Administratīvās nodaļas vadītāja Inese Ozola deputātiem jautāja, kas ar žogu notiks tad, ja starpgabalu iegādāsies cits kaimiņš. Deputātu viedoklis: lēmumā jāparedz, ka tādā gadījumā Dinsbergiem žoga daļa jānojauc. I.Ozola gan uzsvēra, ka, atļaujot tik klaju nelikumīgo būvniecību, tiks radīts precedents. „Drīz mums būs lieli projekti citās ielās, kur arī samērā fundamentāli žogi atrodas pašvaldības zemē. Vai ielas ierīkosim pēc žogiem, nevis pēc projekta?” viņa retoriski vaicāja.

Gala lēmumu deputāti pieņēms domes sēdē 26. janvārī.

Inguna Spuleniece

No 12 – deviņi mūsējie

Rīgas uzņēmuma *E-pasaule* kalendāru rotā daudzi jauno kuldīdznieku zīmējumi. Attēlā Meldras Zundovskas Ventas tilts.

Rīgas uzņēmums *E-pasaule* savā kalendārā šogad no 12 mēnešiem deviņos ievietojis mūspuses bērnu un jauniešu zīmējumus par tēmu *Latvija*.

Daudzbērnu ģimeņu biedrības *Šūpulītis* vadītāja Argita Zundovska-Mediņa pastāstīja, ka 26 Kuldīgas pārstāvji zīmējumu konkursā piedalījušies jau otrreiz. Tie ir gan šīs, gan ģimeņu biedrības *Dzirkstelīte* un Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas 5. klases bērni. Kalendārā ievietoti Katrīnas Jansones (četri gadi),

Tīnas Kļaviņas un Annas Jansones (astoņi), Alises Lukševicas (15), Meldras Zundovskas (11), Roja Rodrigo Rozentāla (10), Linarda Madelāna (12) un divi Kārļa Upenieka (15) zīmējumi.

Par piedalīšanos visi saņēmuši saldās dāvanīņas, bet ievietoto zīmējumu autori – arī pašu kalendāru. Pirms diviem gadiem tajā iekļauti vairāki kuldīdznieku zīmējumi, toreiz tēma bijusi *Tehnoloģijas*.

Inguna Spuleniece
Lāsma Reimanes foto

Ezis pie eža

Ēdoles bibliotēkā šomēnes apskatāma jūrmalnieces Gītas Luksas ežu kolekcija.

„Kolekcija sākās ar nejaušību,” teic Gita. „Savulaik, kad gudroju segvārdu sociālajiem tīkliem, dēls teica: „Mammu, tu taču esi tāds ežuks!” Šis mīļvārdiņš momentā pielīpa, un pēc laika tā mani sauca visi draugi un paziņas. Kad iznāca mans dzejoļu krājums *Sirds vējā*, draudzene uzdāvināja eža figūriņu, un ar to viss sākās. Katrs adatainis man saistās ar kādu cilvēku, notikumu vai svētkiem.”

G.Luksa ir agrākā kuldīdzniece, un par krājumu *Sirds vējā* viņa 2002. gadā saņēma mākslinieka Indriķa Zeberīņa prēmiju, ko piešķir pašvaldība un I.Zeberīņa grāmatnīca.

Jura Lipšņa teksts un foto

Izstādē bibliotēkā goda vietā ir Ēdoles ezis, ko kolekcionāres Gītas Luksas meita izgatavoja Emīla tirgū.

Doktorāts ir, vēl vajadzētu aptieku

„Sākumā bija šaubas, vai būs pacienti, kuri te nāks. Bet manās pieņemšanas dienās allaž ir padsmīti cilvēku, un dakterei pieraksts vienmēr pilns,” tā par Zandas Zaueres ģimenes ārstes praksi Snēpelē stāsta viņas palīdzde Brigita Jansone.

Izremontētās pagasta pārvaldes telpās oktobrī tā atklāta gandrīz pēc gada pārtraukuma. B. Jansone pacientus te gaida pirmdienās un ceturtdienās, kad uz praksi brauc arī ārste. Pirmdienās cilvēki nāk bez pieraksta un gaida rindā, bet ceturtdienās ierodas konkrētā laikā. Ārstes palīdzde gandarīta, ka tagad te ir arī uzgaidāmā telpa – agrāk pacienti gaidījuši gaitenī. Iekārtota atsevišķa vieta procedūrām.

PIE TELPĀM JĀPIEROD

Pagājušās pirmdienas rītā ap desmitiem Brigītai uz galda krietna kaudzīte slimības kartīšu – bija jau pieņemti septiņi pacienti, bet uzgaidāmā telpā sēdēja nākamie, vēl pāris zvanījuši, ka vajadzīgas receptes.

Pagasta iedzīvotājas Valda Kārklīņa un Zita Zandere gan teica, ka agrākās doktorāta telpas patikušas labāk. Tur pacienti pie ārsta gājuši ilgu gadus. Vajadzīgs laiks, lai pie pārmaiņām pierastu. Bet abas saka – labi, ka pagastā atkal ir ārsts, vēl ļoti vajadzētu aptieku, jo oktobrī tā slēgta.

„Kamēr nebija doktorāta, aptiekai kritās apgrozījums,” saka Valdas kundze. „Cilvēki brauca pie ārsta uz Kuldīgu un turpat nopirka zāles. Tagad receptes raksta te, tāpēc varētu aptieku atjaunot. Vismaz reizi nedēļā, kad pieņem ārsts. Man vēl viens

„Kad ģimenes ārsta prakse bija slēgta, man, par laimi, palīdzību nevajadzēja,” saka pagasta iedzīvotāja Ina Štrausa, kura uz jauno vietu atnākusi pirmo reizi. Viņu apskata ārstes palīdzde Brigita Jansone.

cilvēks jāaprūpē un jānes zāles, bet tagad jābrauc uz Kuldīgu. Kad ārsta te nebija, gāja diezgan grūti. Man ir mašīna – varu uz Kuldīgu izbraukāt, bet visiem šādas iespējas nav. Turklāt pilsētā rinda pie ārsta lielāka.”

Snēpelniece Ina Štrausa pie ārsta bijusi pēdējā dienā pirms doktorāta slēgšanas, nu pirmo reizi atnākusi uz jaunajām telpām. Viņa atzīst – pie ārsta dodas tad, kad pati netiek galā: „Vienmēr

jau tiek cauri ar klepus sīrupiem un zāļu tējām. Bet šoreiz jānāk.”

25 GADI DARBĀ

Ārsta palīdzde B. Jansonei 1. aprīlī būs darba jubileja – 25 gadi, kopš viņa strādā Snēpeles pagastā. Bijusi gan aptiekas vadītāja, gan feldšerīte un nu ārsta palīdzde, bet pamata darbavieta ir Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests.

No atkārtota piedāvājuma uz-

ņemties aptiekas vadību viņa atteikusies. „Nevar prasīt, lai cilvēks strādātu trīs darbavietās,” viņa skaidro. „Jau tā ātrajā palīdzībā nākas *sabīdīt* dežūras, lai pirmdienās un ceturtdienās varu pieņemt pacientus Snēpelē. Kolēģi nemaz nav priecīgi, un dežūru tik vienkārši nevar samainīt.

Sākumā Snēpelē ceturtdienās praksi gāza apkārt, bet nu jau cilvēki sapratuši, ka var nākt arī pirmdienās, un pacientu plūsma stabilizējusies. Man ārste uzticas, ar visu varu tikt galā: izrakstīt receptes, nosūtījumus analizēm, atbrīvojumus skolēniem no stundām. Ja kaut kas nav skaidrs, zvanu kolēģēm uz Kuldīgu, kuras nekad neatsaka padomu. Laukos kaimiņi viens otram palīdz – ie- brauc pēc receptītes, ja vajag.”

Cik snēpelnieku pie ārstes Z. Zaueres reģistrējušies, to Brigita nezina teikt: „Man datu bāzē parādās kopējais pacientu skaits pa visām praksēm, turklāt pagastā ir cilvēki, kuri reģistrējušies pie citiem ārstiem. Reizēm uz pieņemšanu Snēpelē brauc kuldīdznieki vai kaimiņu pagastu cilvēki, kuriem ģimenes ārste ir Zauere, jo te mazāka rinda. Daudzi bērni reģistrēti kādā Kuldīgas pediatru praksē.”

BRĪVAJĀ LAIKĀ NETRAMDA

Lai arī Brigita ir pirmā, pie kuras cilvēki meklē palīdzību,

ārpus darba laika pacienti nemēdzot viņu tramdīt: „Vairs nav kā pirms 25 gadiem – ar sākumiem cilvēki vairs naktīs nezvana un pie mājas durvīm vakaros neklaucē. Tagad ir dienesti, kuriem zvanīt, ja kas akūts notiek. Konsultāciju, protams, neatsaku, jo pa ilgajiem gadiem, kopš te strādāju, telefona numuri nav mainīti un visi tos zina. Ja vajag ko pajautāt, zvana.” Ģimenes ārste Z. Zauere arī dzīvo tepat, pagastā.

Jautāta, vai Snēpeles ļaudis par veselību rūpējas, Brigita atbild: „Kā nu kurš. Cits ir ļoti apzinīgs un ārsta praksē ir biežs apmeklētājs. Vēl cits ar lielām pūlēm jādzēn rokā, lai uztaisītu analizēs, jo nevar viņu piespiest atnākt pie ārsta. Ar potēm ir tā: bērniem varu izsekot līdz, bet pieaugušajiem gan ne. Katram potēšanas pase ir mājās. Ja revakcināciju palaidis garām, pats vainīgs.”

Brigita uzsver, ka ātro palīdzību saukt neesot nekāds noziegums: „Ja nevar pats tikt galā, tad *ātrie* jāsauc. Nav tā, ka mūsdienās iedzīvotāji šo dienestu izmantotu vairāk nekā kādreiz. Kā visos pagastos: vieni *ātrajiem* zvana bieži un regulāri, citi nesauc pat tad, ja ir ļoti slikti. Nezin ko gaida. Ja bērnam ir augsta temperatūra, tad gan vecākiem vajadzētu tikt galā pašiem. Ja bērni ir mazi, zāles pret temperatūru būtu jātur mājās.”

Lasītāju ir vairāk

„Pagājušajā gadā audzis lasītāju skaits un arī preses un grāmatu iznīgums,” gandarīta Snēpeles bibliotēkas vadītāja Biruta Damberga.

„Diezgan daudz cilvēku brauc no Kuldīgas: paskatās kopkatalogā un redz, ka te ir jaunās grāmatas, pēc kurām pilsētā ir rinda. Gada pirmajās dienās kāds kuldīdznieks kļūva arī par mūsu lasītāju. Vairāk tiek ņemta periodika, bet arī latviešu autoru oriģināldarbi ir pieprasīti. Daudz darīts, lai uzlabotu bibliotēkas tehnisko nodrošinājumu. Esmu iegādājusies daudz jaunu grāmatu. Dzīve iet uz augšu.”

Vadītāja bieži izmantojot iespēju grā-

matas apmainīt starp bibliotēkām: „Ja man kādas nav, necenšos uzreiz pirkt, bet interesējos pie kolēģiem, kur tādu dabūt. Kolēģi savukārt ņem no manis. Tā ietaupām naudu, bet lasītājiem palīdzam tikt pie kārotā. Ar kolēģiem mums ļoti laba sadarbība.”

Snēpeles bibliotēkā jau pērn sākts izstāžu cikls *Simt soļu līdz simtgadei*, kurā vietējie aicināti parādīt savus vaļaspriekus, kolekcijas un interesantās nodarbes. Šobrīd apskatāma snēpelnieka Kārļa Raševica fotogrāfiju izstāde *Rundāles pils un Pēterburga un Pēterhofa*, kā arī virtuālā fotoizstāde par pagasta pensionāru viesošanās Rundālē.

Kapelu salidojums un Zeberiņa jubileja

18. februārī Snēpeles kapela *Kā ir, tā ir* gaidīs ciemos draugus, jo pirmo reizi tiks organizēta kapelu sadziedāšanās.

Tiek gaidīti seši septiņi kolektīvi. Stāsta kultūras nama vadītāja Raimonda Vilmane: „Ir braukts daudz kur, visur ir draugi, bet visus ciemos nevaram uzaicināt. Tālākie ciemiņi varētu būt no Lietuvas, bet viņi pagaidām dalību nav apstiprinājuši. Koncerts būs visiem klausītājiem, atpūtas vakars – kapelām.” Precīzs pasākuma laiks vēl nav zināms.

Amatierteātris strādā pie jaunā iestudējuma *Kaislīgie rododendri*. Lugas autore ir jaunā dramaturģe Danuta

Butrima.

Šogad novadniekam, māksliniekam Indriķim Zeberiņam aprit 135 gadi, un tam par godu rudens pusē iecerēts pasākums. Līdz tam vasarā Snēpeles muižā jāizveido I. Zeberiņa piemiņas istaba.

Bet, sākot jauno gadu, pirmais pasākums kultūras namā bijis pašdarbnieku un sportistu atpūtas vakars, kura temats *Viens skaists latviešu kino*. Katrs kolektīvs izlozējis, par kuru filmu jāgatavo priekšnesums. Mazākie pašdarbnieki – bērnu deju kolektīvs – atainojis filmu *Emīla nedarbi*. Savukārt ansamblis *Mozaika* 3. janvārī devies uz operas izrādi *Traviata* Rīgā.

Rudenī arī sešgadnieki

Pēc kārtīgas izkustēšanās svaigā gaisā un pusdienām mazajiem snēpelniekiem pat dienas vidus gulēšana vairs nešķitīs briesmīga.

Šogad Vilgāles pamatskolas Snēpeles filiālē sešgadnieku grupiņas nav, bet nākamajā mācību gadā tajā būs četri bērni.

Pirmdienas priekšpusdienā pie muižas notika varena pikošanās – mazuļi bija devušies ikdienas pastaigā. 19 bērnu no pusotra līdz pieciem gadiem pieskata audzinātājas Inga Potapova, Iveta Plēgermane, mūzikas skolotāja Silva Zālīte un auklīte Guna Janeka. Bijušajā pamatskolā mazajiem vietas vairāk nekā pietiekami. Tur viņi pavada laiku no pusastotiem rītā līdz sešiem vakarā. Vienīgā problēma esot stāvās kāpnēs, pa kurām jādo-

das laukā un pusdienās. Tāpēc audzinātājam jābūt ļoti vērīgam.

Brokastis bērni ņem līdz no mājām, bet pusdienas un launags tiek vests no Vilgāles pamatskolas. Pēc nodarbībām visi dodas laukā, pēc tam ir pusdienas un gulēšanas laiks. Audzinātājas saka: bērni pret diendusu neprotestē, sevišķi tad, ja noskrējušies pa lauku. Lielākā daļa mazuļu ir no pašu pagasta, vistālāk tiktot vests puisītis no Laidiem. Ir arī tādas ģimenes, kas savas atvasītes ved uz pirmsskolas iestādēm Kuldīgā.

Iveta Grīniņa, Aivara Vētrāja foto

Lappuse tapusi sadarbībā ar Kuldīgas novada pašvaldību.

Sakoptāk, bet pret noteikumiem

Aizvien biežāk Kuldīgas novada domes deputātiem nākas izskatīt vai nu attīstības pārvaldes būvinspekcijas nodaļas rīkto iedzīvotāju protestus pret būvinspektoru lēmumiem. Tā septembrī tika skatīta patvaļīga būvniecība, galvenokārt meta-nesaskaņotu ventilācijas skursteņa uzlikšanu Baznīcas ielā 32, bet vēl iepriekš būvinspektori pamanījuši jau sen izbūvētā augusta domes sēdē. Vairumā gadījumu deputātu lēmums mudina sakārtot dokumentāciju un novērst to, kas izdarīts bez atļaujas. Kurzemnieks cenšas noskaidrot, ko tad drīkst un nedrīkst vecpilsētā, kā arī to, kā jūtas īpašnieki, kam visi noteikumi jāievieš.

„Vairāk vajag izskaidrot”

SIA *Vāverīte* īpašniece **Ludmila Zaharcova**, kam pieder īpašums Baznīcas ielā 32, uzsver, ka vecpilsētā dzīvot ir jauki, pašvaldība – pretimnākoša, tikai rodoties izjūta, ka no iedzīvotājiem daudz kas tiek prasīts nepamatoti.

Piemēram, darbu saskaņojumi dažādās instancēs. „Kad rakstījām pirmo projektu, domes darbinieki mums lika dakstiņu nomainītu saskaņot ar Valsts pieminekļu aizsardzības inspekciju. Tur man paskaidroja: ja netiek mainīta jumta konstrukcija, tikai pārliekam tos pašus dakstiņus, saskaņot nevajag,” L.Zaharcova dalās pieredzē.

IZSKATĀS LABI, BET NELIKUMĪGS

Decembrī viņa bija ieradies domes sēdē, pirms tam rakstot iesniegumu, kurā apstrīd attīstības pārvaldes būvinspekcijas nodaļas atzinumu par būves pārbaudi. Sēdē viņai paskaidrots, ka vēl nav lēmuma, tādēļ būtībā nav, ko apstrīdēt.

Savukārt deputāti uzzināja, ka Baznīcas ielā 32 jeb bijušās kafejnīcas *Vāverīte* ēkā veikta patvaļīga būvniecība – nesaskaņojot nomainīts pirmsavārijas stāvoklī esošs, pagājušā gadsimta 70. gados izbūvēts ventilācijas skurstenis, kas bija domāts kafejnīcas vajadzībām.

To, ka skurstenis ir pirmsavārijas stāvoklī un ēkas fasādi degradējošs, būvinspekcijas nodaļa atklājusi jau 2014. gada jūlijā, līdz septembrim liekot SIA *Vāverīte* īpašniekiem skursteni demontēt pavisam vai uzlikt jaunu, ja tas kādreiz būtu vajadzīgs kafejnīcas ventilācijas nodrošināšanai, saskaņojot ar visu ēkas dzīvokļu īpašniekiem. Augustā attīstības pārvalde šo lēmumu atcēlusi. Savukārt 2016. gada septembrī, veicot ēkas apsekojumu, būvinspektori konstatējuši, ka vecais skurstenis nojaukts, tā vietā uzlikts jauns. Būvdarbi veikti bez dokumentācijas izstrādes. Tagad deputātiem jātieks skaidrībā, vai ļaut sakārtot dokumentāciju un ventilācijas dūmeni atstāt vai likt objektu atjaunot iepriekšējā stāvoklī. Deputāti, apskatot vecā un jaunā dūmeņa fotogrāfijas, gan

atzina, ka jaunais ir daudz izskatīgāks, tomēr procedūra jāievēro: pēc dokumentu saskaņošanas, ventilācijas skursteni varētu arī atstāt.

VAR ATLIKT ATPAKAĻ VECO

L.Zaharcova, izrādot namu, ko apsaimnieko kaimiņi paši, uzslavē pašvaldību par jau esošo atbalstu, piebilstot, ka vienmēr jau gribētos vēl. „Esam gan konkursā *Darīsim paši* piedalījušies, gan piesakāmies uz pašvaldības līdzfinansējumu mājas ārpusē sakārtošanai. Priešē, ka pēdējos gados dome šos konkursus izsludina jau ziemā. Kādreiz bija tā, ka pavasarī izsludina, bet rudenī jau projekts jāpabeidz. Kamēr saskaņo visas atļaujas, darbi stāv,” stāsta L.Zaharcova.

Uzzinājusi, ka *Kurzemnieka* fotogrāfs strīdus ventilācijas skursteni ēkas pagalmā nav varējis ieraudzīt, Ludmilas kundze nopriecājas: „Līdz šim mums ar pašvaldību viss bija kārtībā, vienīgais, ar ko mokāmies, ir tas skurstenis. Turklāt kaimiņi visi ir par tā nomainītu. Es varēju atstāt to briesmīgo veco cauruli, bet nolēmām izdarīt, kā labāk. Kaimiņiene, kuras logu tā caurule gadiem nosedza, priecājas, ka beidzot no sava dzīvokļa var redzēt Ventu. Pirms mainījām skursteni, mums bija nama dzīvokļu īpašnieku kopsapulce, ir arī protokols, uz savu galvu neko nedarījām. Ja dome tā grib, varu pavasarī atlikt atpakaļ.”

nomaiņu. Es varēju atstāt to briesmīgo veco cauruli, bet nolēmām izdarīt, kā labāk. Kaimiņiene, kuras logu tā caurule gadiem nosedza, priecājas, ka beidzot no sava dzīvokļa var redzēt Ventu. Pirms mainījām skursteni, mums bija nama dzīvokļu īpašnieku kopsapulce, ir arī protokols, uz savu galvu neko nedarījām. Ja dome tā grib, varu pavasarī atlikt atpakaļ.”

LUDIS BRAUC APKĀRT DIVREIZ

„Vecpilsētā dzīvot ir ļoti labi. Vienīgi varētu mazāk izlikt zīmes, kas liedz apstāties. Esam pilsēta ar dvēseli, bet tūristus nemīlam. Viņi pārbrauc pāri vecajam tiltam, grib apstāties, bet mašīnu nav, kur nolikt. Ļaujām iebraukt savā pagalmā, tāpēc arī rūpējamies, lai māja izskatītos skaista. Tūristu vilcieniņš *Ludis* vienā braucienā ap šo māju aprīņķo pat divas reizes. Pēc iespējas šo apkārtni vajag attīstīt, lai varam pienācīgi sagaidīt tūristus,” pārliecināta L.Zaharcova.

SIA *Vāverīte* lūdz palīdzēt sameklēt kādreiz slavenās kafejnīcas *Vāverīte* logu vitrāžas. Uzņēmuma īpašnieki interesējas arī par veciem ēkas Baznīcas ielā 32 attēliem, lai varētu namu atjaunot pēc iespējas tuvāk vēsturiskajam izskatam.

Ja kāds kaut ko zina, lūgums sazināties ar redakciju vai Ludmilu Zaharcovu.

Ventilācijas skurstenis Baznīcas ielā 32 izskatās labāk par iepriekšējo, iepriecina Zaharcovu kaimiņieni, kurai beidzot pa logu nav jāskatās uz vecajiem dzelžiem, tomēr tapis bez saskaņojuma.

Jumta logi vecpilsētā

Jumta logiem Dīķu ielā Bergmaņa īpašumā, būvniecība pievērsusi uzmanību pērnā ēkas tehniskais projekts, kur arhitekts Edgars Zalāns, a 2000. gadā. Rezultātā ēka, kas ar atkāpēm no tālaika akceptētā tehniskā projekta veidojot žogu, izbūvējot Deputāti lēma atļaut pabeigtas procesus pēc būvniecības normatīvo aktu un Kuldīgas apbūves noteikumu prasību. Uz būvniecības komisijas viedokļa izteikšanai K. Bergmaņa ieradās, arī uz *Kurzemnieka* neatbildēja.

Pēc 16 gadiem īpašniekam nāksies kaut ko darīt ar jumta logiem mājā Dīķu ielā 1.

miem

osinātus jautājumus par patvaļīgu būvniecību vecpilsētā, vai
āla jumta uzlikšana, īpašumā Raiņa ielā 15, decembrī spriests par
ētus jumta logus īpašumam Dīķu ielā 1. Par to lemts pērnā gada
s pret noteikumiem.
evēro.

Raiņa ielas 15 saimnieki neuzskata, ka pagaidu skārda jumts būtu kas ārkārtējs Kuldīgas vecpilsētai.

Par īpašumu Raiņa ielā 15 būvinspekcijas nodaļa rakstījusi atzinumu jau 2013. gada oktobrī, norādot, ka dzīvojamās ēkas daļai pagalmā uzklātas profilētas jumta skārda loksnes un iebūvēti plastmasas pakešu logi. Lēmums bija likt patvaļīgo būvniecību saskaņot un nomainīt jumta segumu atbilstoši noteikumiem. Sākusies sarakste ar īpašniekiem Laumu un Valdi Blankiem. 2015. gada maijā no L.Blankas saņemta apliecinājuma karte par pagaidu jumta ierīkošanu, bet būvniecības komisija to nav akceptējusi neatbilstošas dokumentācijas dēļ. Dažas dienas vēlāk attīstības pārvalde izsniegusi norādījumus par fasādes apmetuma remontu, krāsošanu un krāsu toņiem. Arī šie norādījumi netika ņemti vērā.

Runājot ar deputātiem, domes jurists Uģis Gauja uzsvēra, ka konkrētais metāla jumts, kas spīd pagabalu, rada jautājumus citiem vecpilsētas iemītniekiem, kuri arī savos īpašumos gribot ko līdzīgu. Ja Raiņa ielā 15 tas nomainīts netiek, grūti pamatot atteikumu pārējiem.

L.Blanka *Kurzemniekam* atzina, ka būt privātpatvaļīgam Kuldīgas vecpilsētā nav patīkami.

„Par to, ka esam uzlikuši metāla jumtu, nekādu sodu saņēmuši neesam. Uz domi gājām, ar arhitektiem runājām. Toreiz bija runa, ka bleķa jumts kā pagaidu variants ir atļauts. Tās ēkas jumta iekšējās konstrukcijas dakstiņus nemaz

nevarētu noturēt. Pirms tam vispār bija vecais šiferis, ko nomainījām pret vizuāli izskatīgāku materiālu. Mūsu ēka nebūt nav vienīgā, kam metāla jumts – pašai domes ēkai arī tāds ir. Vai tad tas ir kaut kas slikts?” jautā L.Blanka. Viņa atminas, ka runājusi ar kādu domes darbinieci būvinspekcijā, diemžēl neatceroties, kura tā bijusi, bet sieviete teikusi: esot doma, ka varētu vecpilsētā atļaut arī bleķa segumu jumtus. Pēdējā laikā Blanki no domes nekādas ziņas neesot saņēmuši. Pagājušajā pavasarī bijis jāmaksā sods par ielas mājas fasādi:

„Mums iedeva krāsu pasi, bet neļāva aiztaisīt izdrupušos caurumus, esot kaut kādi projekti jātaisā. Mēs vienkārši caurumus aiztaisījām un ēku nokrāsojām. Tagad māja ir kārtīga, smuka un izskatās daudz labāk.”

Lauma Blanka:
„Saprotu, ka noteikumi vajadzīgi, bet, ja tā pie tiem turēsies, tad mājas vecpilsētā arī turpmāk būs tikpat apdrupušas. Cilvēki vienkārši neko nedarīs.”

Par patvaļīgu* uzskatāma būvniecība bez atbilstošas dokumentācijas, kā arī jau gatavas būves vai tās daļas izmantošana dokumentos neparedzētiem mērķiem (piemēram, ēkā, kas paredzēta tikai dzīvošanai, notiek ražošana, tiek sniegti pakalpojumi).

* Patvaļīgu būvniecību definē Būvniecības likuma 18. pants.

(2) Būvdarbi, kas uzsākti vai tiek veikti bez būvatļaujas vai pirms tam, kad būvatļaujā, apliecinājuma kartē vai paskaidrojuma rakstā izdarīta atzīme par attiecīgo nosacījumu izpildi, gadījumos, kad attiecīgie lēmumi saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir nepieciešami, kā arī būvdarbi, kas neatbilst būvprojektam un normatīvo aktu prasībām, ir kvalificējami kā patvaļīga būvniecība. Patvaļīga būvniecība ir arī būves vai tās daļas ekspluatācija neatbilstoši projektētajam lietošanas veidam vai būvdarbi, kas uzsākti bez attiecīgas projekta dokumentācijas, ja tāda nepieciešama saskaņā ar normatīvajiem aktiem.

(5) Ja būvinspektors [...] konstatē patvaļīgu būvniecību, viņš aptur būvdarbus un uzraksta attiecīgu atzinumu, bet iestāde pieņem vienu no šādiem lēmumiem:

1) par iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu, ja konkrētā objekta būvniecību attiecīgajā teritorijā nepieļauj normatīvie akti vai būvdarbi uzsākti pirms atzīmes izdarīšanas būvatļaujā par projektēšanas nosacījumu izpildi – neatkarīgi no apstākļiem, kādēļ attiecīgā darbība nav tikusi veikta;

2) par atļauju veikt būvniecību pēc būvniecību regulējošu normatīvo aktu prasību izpildes, bet gadījumos, kad patvaļīgas būvniecības rezultātā nodarīts kaitējums videi, – arī pēc tā novēršanas vides un dabas aizsardzību regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Ja lēmums par atļauju veikt būvniecību būvvaldes noteiktajā termiņā netiek izpildīts, būvvalde var lemt par iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu.

Ierauga paši, uzzina no citiem

„Kā patvaļīgu būvniecību atklājam? Dažādi,” skaidro Kuldīgas novada domes būvinspekcijas nodaļas vadītājs Ēriks Fībigs.

„To, kas izdarīts īpašumā Raiņa ielā blakus Annas baznīcai, varam redzēt pa domes logu. Jūsu pieminētā dzīvojamā māja Dīķu ielā jau ilgāku laiku bijusi būvinspektoru redzeslokā. Patvaļīgi uzbūvēto ventilācijas skursteni Baznīcas ielā atklājām nejauši. Ēkas īpašnieki bija atnākuši uz domi konsultēties, ko darīt ar veco skursteni, kas bija ļoti sliktā stāvoklī, bet nekāda dokumentācija netika kārtota. Nesen pieņēmām ekspluatācijā nama fasādes un pamanījām, ka skurstenis jau nomainīts.

Regulāri apskatām vietas, kurās notiek būvniecība, arī tādas, par kurām mums paziņo: bieži saņemam vēstules ar norādēm uz iespējamām patvaļīgas būvniecības gadījumiem. Tā nesen kādā vēstulē bija minētas 22 adreses. Būvinspektoriem dots uzdevums tās pārbaudīt – redzēsīm, cik pamatota ir atsūtītā informācija.”

Ē.Fībigs spriež, ka anonīmu vēstuļu rakstītājiem varētu būt dažādi motīvi: kāds, norādot uz kaimiņu, grib novērst uzmanību no sevis; kāds, iespējams, sūdzas par citiem, jo par līdzīgu pārkāpumu pats saņēmis sodu; cits patiešām rūpējas par būvniecības likumību.

JA UZRAKSTĪTS ATZINUMS

„Konstatējot patvaļīgu būvniecību, inspektors raksta atzinumu, kas nonāk domes būvniecības komisijā, un tā lemj par rīcību. No vainīgā noteikti tiek prasīts paskaidrojums, jāsigādā sertificēta speciālista atzinums par būves piemērotību ekspluatācijai, un, ja tā atzīta par drošu, īpašniekam noteiktā laikā (vidēji pusgadā) jāsakārto dokumentācija. Ja tas netiek izdarīts, uzliek administratīvo sodu. Ja sods netiek maksāts, to piedzen tiesu izpildītājs, un reizēm tas var novest pat pie īpašuma zaudēšanas. Var arī izlemt, ka būve jānojauc. Tāds gadījums ir pieredzēts: Pārventā kāda saimniecības ēka bez būvprojekta bija uzcelta pārāk tuvu robežai, kaimiņš dokumentāciju nesaskaņoja, un ēku nācās nojaukt. Ja īpašnieks nevēlas nojaukt, to viņa vietā var izdarīt pašvaldība, pēc tam tiesā piedzenot izdevumus. Līdzīgi pašvaldība var rīkoties, ja ēka atzīta par bīstamu.”

Neretī problēmas gadoties kopīpašumos, piemēram, kāds ēkas īpašnieks nolemj savā domājāmajā daļā kaut ko pārbūvēt. Ja pārējie pēkšņi atpazīst, ka domājāmās daļas pēc tam mainīsies, tā tad būs jāieraksta izmaiņas zemesgrāmatā, bet tas maksā lielu naudu, tāpēc būvniecību

Juris Lipsnis, Inguna Spuleniece, Aivara Vētrāja foto

nesaskaņo un nekādi darbi nevar notikt.

„Ja kādam radušās šaubas par būvniecības likumību, noteikti jānāk uz pašvaldību un jāmeklē risinājums, jo, pat tad, ja nonāksim līdz sodam, tas būs mazāks nekā tad, ja nelikumību pamanītu mēs,” iesaka būvinspekcijas vadītājs.

ORIGINĀLAM – VISLIELĀKĀ VĒRTĪBA

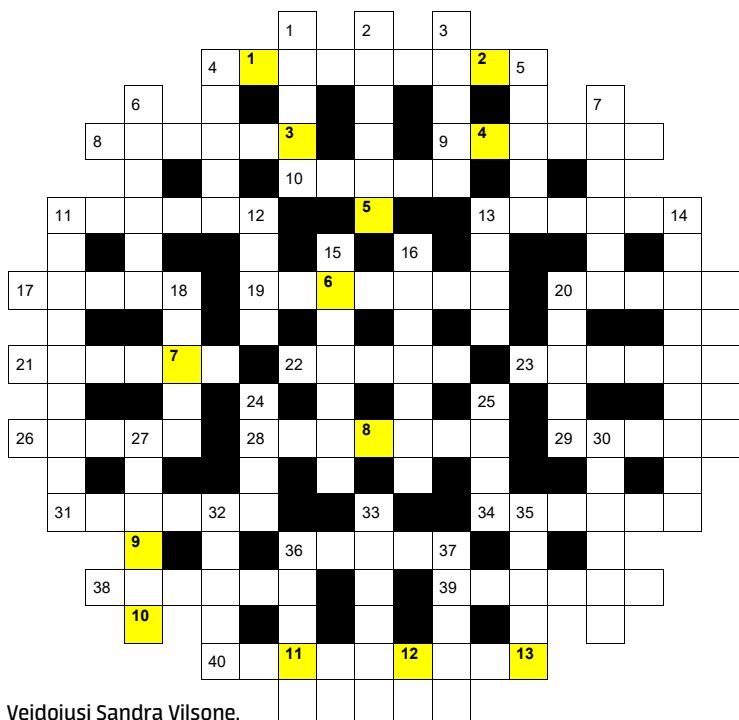
Viens no izplatītākajiem patvaļīgas būvniecības veidiem ir apbūves noteikumiem neatbilstošu logu ierīkošana Kuldīgas vecpilsētā.

Kāpēc ir tik svarīgi, lai senajās mājās netiktu ielikti plastmasas logi? Skaidro pašvaldības būvniecības nodaļas vadītāja, arhitekta Jana Jākobsone: „Kuldīgas vecpilsēta kā tūrisma potenciāls par vērtīgu un saglabājamu atzīta mūsu attīstības plānos un teritorijas plānojuma dokumentos, kā arī ilgtermiņa stratēģijā. Atzinība par paveikto saņemta arī Eiropas līmenī, turklāt vecpilsēta iekļauta UNESCO Latvijas nacionālajā sarakstā un tiek virzīta uz pasaules kultūras mantojuma sarakstu. Tas mums uzliek par pienākumu to saglabāt, un patvaļīgas būvniecības apkarošana ir tikai viens no darbiem – vēl ir sabiedrības izglītošana, skaidrošana utt.

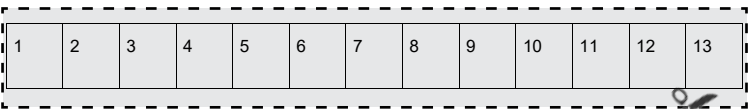
Diemžēl ar skaidrojumiem un cilvēku iedvesmošanu uz kopīgo mērķi nereti izrādās par maz, un pie darba jāķeras būvinspektoriem, kuri pārbauda apbūves noteikumu ievērošanu. Noteikumi nav jauni – tie apstiprināti pirms vairākiem gadiem, publicēti pašvaldības izdevumā un internetā, mesti pastkastītēs, tāpēc ar to nezināšanu nevar aizbildināties.”

Arhitekta piebilst, ka vislielākā vērtība ir oriģinālam, ko nevar aizstāt atdarinājums vai pat visprecīzākā kopija. „Ja izjaucam oriģinālu, vērtība noteikti mazinās,” turpina J.Jākobsone. „Daudzi aizbildinās, ka dzīvoklim plastmasas logus ielikusi tāpēc, ka vecie koka logi vairs neaizturēja vēju. Bet mēs šeit, domes ēkā, sēžam pie restaurētiem koka logiem, un tie vēju aiztur lieliski! Ja kādam tomēr ir šāda problēma, es ieteiktu doties uz Kuldīgas restaurācijas centru – speciālisti logus apskatīs un ieteiks, kā vislabāk rīkoties. Var pieteikties logu restaurācijai – to šajā centrā speciālistu vadībā dara pats īpašnieks. Ir arī programma, kurā pašvaldības līdzfinansējumu var iegūt noteikumiem atbilstošu logu izgatavošanai. Tai pieteikties gan var tikai vienreiz gadā, un nākamā reize būs oktobrī, bet vēlams jau laikus doties uz domes projektu nodaļu un aprunāties ar Elīnu Zīli – viņa ieteiks, kas darāms.”

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi Sandra Vilsons.

Risinājumu gaidām līdz 18. janvārim.

Horizontāli: 4. Viens no locījumiem gramatikā. 8. Senajā Grieķijā vīna un prieka dieva Bakha priesteriene. 9. Bezmežu ainava ar atsevišķiem kokveida kadiķiem. 10. Latviešu dziedātājs, liriskais tenors (1878–1966). 11. Kūras labā krasta pieteka Aizkaukāzā. 13. Aizbildināšanās. 17. Žiglas, veicīgas. 19. Pārveidojums, pārmaiņa. 20. Kaukāza tautu dziesminieks. 21. Degvīns. 22. Latviešu basketbolists, Latvijas izlases dalībnieks (1982). 23. Dzīvi radījumi. 26. Ekstremitātes. 28. Neliels ķirurģisks nazis. 29. Dzīvnieku ķermeņa daļas. 31. Latvijas Aizsardzības ministrijas ierēdne (1977), Igaunijas bijušā prezidenta sieva. 34. Norvēģu dramaturgs (1828–1906). 36. Mākslas muzejs Madridē. 38. Viesuļvētras. 39. Nesamākslots. 40. Vagara palīgs feodālajā Latvijā.

Vertikāli: 1. Graudzāļu dzimtas labības augi. 2. Mērkaķu apakšdzimtas pērtiķi Āzijā un Āfrikā. 3. Sprāgstvielu lādiņi. 4. Latviešu kolaboracionists, viens no ebreju masveida iznīcināšanas realizētājiem vācu okupētajā Latvijā (1910–1988). 5. Sapiņi. 6. Paradums. 7. Stāvs. 11. Galvkāju klases jūras bezmugurkaulnieki ar lieliem taustekļiem. 12. Izstarpējums no dzīvu būtņu ķermeņa gaismas veidā. 13. Grotas. 14. Lielākais saldūdens ezers pasaulē uz Kanādas un ASV robežas. 15. Vispazīstamākā delfīnu suga – pudeļdegundelfīns. 16. Viengadīgi krustziežu dzimtas lakstaugi ar baltiem, sīkiem ziediem. 18. Melnās jūras piekrastē dzīvojušas klejotāju cilts pārstāvis. 20. Mākslas galerija Rīgā. 24. Balts mācītāja amata tērps. 25. Bites olas cirmeņa, kūniņas attīstības stadijā. 27. Attaisīt. 30. Skuba. 32. Ieskābs. 33. Narcīšu suga ar daudzām šķirnēm. 35. Lielākais grauzēju kārtas dzīvnieks Latvijā. 36. Bieza, stīgra masa – kūdras, koka vai akmeņogļu pārtvaices produkts. 37. Īpaši veidots aizsargslānis, arī apmetums (kā) iekšpusē.

Pareizā atbilde:
Gojko Mitičs. *Lielās lācenes dēli.*

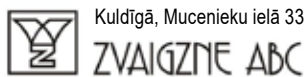
Pareizi atbildējuši: Vizma Dzalba, Vilnis Bēniņš, Bruno Mekšs, Jānis Lodziņš, Gunta Vāciete, Helēna Remerte, Velta Višņevska, Dace Gulbe, Maija Viļuma.
Mēneša uzvarētājs saņems dāvanu, kas gādāta sadarbībā ar *Zvaigznes ABC*. Atminējumu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemetiet redakcijas vēstuli kastītē!

P	I	E	G	U	L	A	N	O	K	L	I	S	T
A	P	K	O	P	O	T	P	A	G	Ā	D	Ā	T
P	L	E	J	Ā	D	E	P	Ā	R	S	I	S	T
P	Ā	R	K	Ā	P	T	K	A	P	L	I	Č	A
P	A	D	O	M	Ā	T	P	A	G	Ā	T	N	E
P	Ā	R	M	I	J	A	P	Ā	R	C	E	L	T
P	A	C	I	E	S	T	S	P	I	E	G	O	T
P	I	E	T	E	K	A	K	A	R	N	I	Z	E
K	U	R	I	O	Z	S	L	E	M	E	S	I	S
V	A	U	Č	E	R	S	K	A	U	S	L	I	S
P	I	E	S	A	L	T	P	A	L	D	I	E	S
L	I	E	L	I	G	S	P	A	B	E	R	N	S
P	A	A	I	R	Ē	T	N	O	S	L	Ē	G	T
P	A	D	E	J	O	T	P	A	B	I	R	A	S

REKLĀMA

Zvaigznes ABC grāmatnīcas Top 10

1. A.Livmane. *Mīl – nemīl. Atvērtoto siržu sarunas.*
2. Dž.Moja. *Pēc tevis.* (Romāna *Pirms atkal tiksimies* turpinājums.)
3. J.Vagnere. *Vongezers.*
4. A.de la Mote. *UltiMatum. Spēle ar laiku.*
5. S.Ravičs. *Ilgaīs gājiens.*
6. R.Rors. *Mīlestības ceļš.* (Asīzes Franciska alternatīvais garīgums.)
7. T.Foigts. *Tenors Jonass Kaufmans.*
8. *Būs jau tri!* – spēle lieliem un maziem.
9. J.Nesbē. *Doktors Proktors un pasaulis gals.*
10. I.Ziedonis. *Krāsainās pasakas.*

Kuldīgā, Mucenieku ielā 33

KONKURSIŅŠ

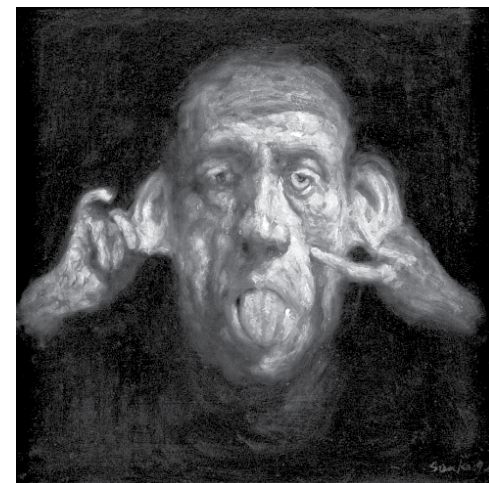
Tēlotājmākslas spēle

97. kārtā

Postmodernisma gleznotājs dzimis 1958. gadā Viļņā. 1989. gadā saņēmis Lietuvas kultūras un mākslas balvu. Septiņus gadus studējis Lietuvas Nacionālajā institūtā, Viļņas Mākslas akadēmijā. Viņa darbos bieži parādās reliģisks simbolisms, asi krāsu kontrasti. Daudzās gleznās viņš izmanto savu vai radnieku seju. Māksliniekam ir divi bērni: meita gleznotāja un dēls rakstnieks un tēlnieks.

Atbildes gaidām līdz 17. janvāra 12.00: *Tēlotājmākslas spēle, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv, vai redakcijas durvju pastkastītē. Balvā vērtīga grāmata.

96. kārtas atbilde: Jūlijs Feders, *Jūras krasts pie Orro Igaunijā* (1901). **Pareizi atminējuši:** Indra Ābelīte, Velta Višņevska, Daina Gerente, Ingars Neimanis, Guntis Obodņikovs, Mārcis Kalējs, Andris Zaļums.

MANA AIZRAUŠANĀS

Monētas ne tikai tērē vien

Anna Luīze Beijere, kas mācās Kuldīgas Alternatīvās sākumskolas 5. klasē, kolecionē monētas no dažādām valstīm.

To meitene dara apmēram četrus gadus. Monētas Annai dodot vecāki, daudzas esot iedevuši arī vecmāmiņa un vectētiņš. „Sāku tās krāt, jo šķita, ka tas būs interesanti. Sakrātas jau ļoti daudzas. Visvecākā monēta ir no 1800. gada. Man ir, protams, no Latvijas, arī Lietuvas, Igaunijas, Krievijas, Anglijas, Vācijas.” No šīm zemēm viņa pati bijusi tikai Anglijā. Pirmie, ko Anna sākusī vākt, esot Latvijas lati un santīmi. Tās arī esot mīļākās monētas, jo tā bija mūsu valsts nauda.

„Man ir speciāla kastīte, kur tās lieku. Manuprāt, tā ir labākā vieta naudas krāšanai,” saka meitene. Varbūt nākotnē, kad naudas būs sakrāts ļoti daudz, Anna dosies uz banku to samainīt pret eiro, lai varētu sev kaut ko nopirkt. „Bet, protams, būs žēl monētas atdot,” viņa piebilst.

Anna ir vēl viens hobijs – viņai ļoti patīk braukāt ar longbordu jeb garo skrituļdēli.

Annas Luīzes Beijeres hobijs ir krāt monētas.

INTERESANTI PAR NAUDU

- Ziemeļamerikas indiāņu un arī Āfrikas ciltis senāk kā naudu izmantojuši īpašus gliemežvākus.
- Pirms 2600 gadiem Senās Līdijas (tagad Turcijas) iedzīvotāji bijuši pirmie, kuri kala monētas. Tās izgatavotas no zelta un sudraba sakausējuma jeb elektruma.
- Pirmās monētas saturēja noteiktu daudzumu dārgmetāla. To svaru garantēja karaļa vai arī tās pilsētas vai valsts zīmogs, kas naudu izdeva. Preču tirdzniecībā monētas bija ērtas, jo tās vairs nevajadzēja svērt – pietika saskaitīt.
- Senajā Romā metāla nauda izgatavota Junonas Monētas templī, no kura aizgūts vārds *monēta*.
- Eiropas seno valūtu nosaukumi nereti atklāj to izcelsmi. Šiliņš Austrijā savu vārdu aizguva no atzīmes uz nūjas, ko lietoja skaitīšanai. Tolārs Slovēnijā cēlies no viduslaiku monētas – dāldera –, ko pirmoreiz izkala Čehijā 1518. gadā; līdzīgi radies ASV dolāra nosaukums. Grieķijas drahma nozīmē *riekšava*, un tā ir atsauce uz sešiem metāla stienīšiem, ko izmantoja Senajā Grieķijā. Franks franciski nozīmē *brīvs*, to izkala 14. gs., lai samaksātu izpirkumu par Francijas karali Žanu II.
- Viena no pasaulē senākajām ir Berlīnes monētu kalnve, kurai ir vairāk nekā 725 gadu.
- Latvijas teritorijā par seniem tirdzniecības sakariem un citiem vēstures notikumiem liecina šeit atrastās monētas: 2.–4. gs. romiešu nauda, 9.–11. gs. arābu dirhemi, slāvu monētas un sudraba stienīši. No 13. līdz 17. gs. te bijušas dažādas valūtas, piemēram, mārkas, pusmārkas, ēras, šiliņi, ārtīgi, feniņi, vērdiņi, dālderī, graši, sešgraši, trīsgraši, pusotrgraši, dukāti, rubļi u.c.
- 1922. gadā Latvijā sāka izdot savu nacionālo valūtu – latu. 1941. gadā tie nebrīdinot tika anulēti un ieviests PSRS rublis. 1993. gadā lats atjaunots, bet 2014. gadā sāks lietot eiro.

Daļa no Annas monētu kolekcijas.

Krista Drulle (Jauno žurnālistu skola)
Annas Luīzes Beijeres arhīva foto

Akvelīna Līvmane. *Mīl – nemīl. Atvērtoto siržu sarunas.* (15,99 eiro.)

Tiekoties ar cilvēkiem arī nestandarta situācijās, autorei un aktrisei A.Līvmanei uzkrājušas atziņas, kas var palīdzēt sevi izprast, gūt panākumus vai vienkārši justies labāk.

Anderss de la Mote. *UltiMatum. Spēle ar laiku.* (16,99 eiro.)

Grāmata atzīta par labāko 2015. gada kriminālromānu Zviedrijā. Policists Dāvids Saraks pēc asiņainajiem notikumiem Skarpes salā atrodas slēgtā ārstniecības iestādē. Ik vakaru viņš noslēpj miegazāles. Sakrāts tik daudz, ka drīz viņš varēs tās izdzert un uz visiem laikiem aplūsināt apsūdzošās balsis paša galvā. Tomēr ne-

gaidīts piedāvājums liek viņam pārdomāt.

Tomass Foigts. *Tenors Jonass Kaufmans.* (18,99 eiro.)

Grāmata par pasaulē pieprasītāko tenoru parāda dziedātāja profesijas gaismas un ēnas puses, sniedzot saistošu informāciju gan J.Kaufmana faniem, gan tiem, kuri vēlas iepazīt operas pasauli.

PAGĀTNE

Nīkrāce cauri gadsimtiem

MUIŽA, PAGASTS, NOVADS

19. gadsimta beigās septiņi mazie Nīkrāces pagasti apvienoti Briņķu pagastā.

1910. gadā izdotajā Konversācijas vārdnīcā rakstīts: „Briņķi (Brinkenhof jeb Altdorf) ir pagasts, muiža un novads Aizputes apriņķī pret leišmali, pie Ventas augstienē, aizņem viduci gar Lēntiņas un Embotes jeb Piktupe ielejas galu līdz Ventai, kur augstiene saslīd tiklab no leišu, kā Embotes puses.

Briņķu pagasts sastāv no savienotiem Briņķu, Tukuma, Diž-Vormsātu, Maz- un Diž-Dzeldes un Maz- un Diž-Nīkrāces novadiem. Zemnieku māju 56, no kurām kādas 10 mazmājas. Iemītņieku 1889. gadā bija 2192. Diž-Dzeldē alus darītava, turpat tirgi – 13. maijā un 14. oktobrī.

Briņķu novads savienots ar Maz-Nīkrāces novadu ieņem pagastā augstāko galu Embotes augstienē un stāv vairāk par 500 pēdām augstāk par jūru. Zemnie-

W. S. Stavenhagen
Altdorf oder Brinkenhof in Kurland
gezeichnet 1861

Skats uz Briņķu pili V.Z.Stafenhāgena zīmējumā. 1861. gads.

ku novadā 740.

Tagadējā Briņķu novadā pirmatnējā muiža Vecmuiža (Gross- Altdorf), kura tur savā laikā iesaistīta novada vidū, kur Kurzemes (Piltenes) bīskaps vadīja no 1472. līdz 1500. gadam, aizdeva lietošanā kādam Mārtiņam Šnabelim

(Šnēbelim). 18. gadsimta pirmā pusē novadu turēja kāds Brinkens. Tas 1740. gadā tajā iesaistīja otru muižu, protams, nolūkam plašākā mērā izlietot zemnieku klaušas. Tā iedēvēta par Brinkena jeb Briņķu muižu, pēc tam, tai paliekot par lielo muižu, šis nosaukums pārgājis

uz visu novadu.”

Pēc apvienošanas Briņķu pagastā darbojas divas skolas: Lielbriņķu-Lieldzeldes un Lielnīkrāces skola. 1898. gadā tās apvienotas un izveidota Nīkrāces divklasīgā ministrijas skola. Tur bija tam laikam labi organizēts mācību un audzināšanas darbs, tā bija viena no trim Latvijā, kas sagatavoja labus reflektantus Baltijas skolotāju semināram.

IZAICINĀJUMS
KONSERVATĪVISMAM

Briņķu muižas pili 1861. gadā cēla barons Aleksandrs Ulrihs fon Simolins. Tā bija savam laikam pietiekami oriģināla parādība Kurzemes muižās, tādēļ pārsteidzoši, cik labvēlīgus laikabiedru vērtējumus tā izpelnījās. Gadus desmit vai piecpadsmit agrāk šī celtnie ar lakonisko, ģeometrizēto veidolu būtu atzīta par bezgaumības un autora fantāzijas nabadzības iemiesojumu, bet ta-

gad tā kļuva

par vispārējās apbrīnas un apjūsmošanas objektu. Pils aizgāja bojā, taču Latvijas arhitektūras annālēs tā saglabājama ne tikai kā viens no sava laika oriģinālākajiem piļu risinājumiem, bet arī kā kārtējais piemērs tiešai Berlīnes arhitektu līdzdalībai Kurzemes piļu projektēšanā.

Celtnes autors bijis arhitekts Hermanis Ende, kurš tikai 1855. gadā beidzis Berlīnes celtniecības akadēmiju. Iespējams, ka H.Ende Briņķu pils projektu radījis vai nu kā students, vai arī ļoti drīz pēc studijām. Briņķu pili arhitektūras kontekstā var vērtēt kā muižas īpašnieka un jaunā, vēl rutīnas neskartā arhitekta izaicinājumu konservatīvisma un tradīciju pilnīgai videi.

(Turpmāk vēl.)

Dzintra Liekmane, autore arhīva foto
(Topošās grāmatas fragmenti.
Sākums 24. oktobrī.)

PRIEKĀ AVOTI

„Tik brīnišķīga vieta, kurā dzīvot!”

Kuldīdzniece Ira Rieksta Kuldīgas datu savākšanas un apstrādes centrā strādā 29 gadus, no kuriem 23 ir vadītāja. Pateicība par ilggadēju profesionālu darbu statistikas sistēmā liecinot vien to, ka viņas darbs esot viens no dzīves lielajiem priekiem.

Mūzika

„Brīvdienās patīk klausīties radio *Skonto*. Tas mājās skan nemitīgi, tur tiek atskaņota 80. un 90. gadu mūzika, kas man ļoti patīk. Tad varu saņemt savu firmas ēdienu – magoņmaizītes, darboties pa māju vai vienkārši atgulties un klausīties.”

Lepnums par pilsētu

„Esmu lepna, ka dzīvoju Latvijā un tik skaistā pilsētā kā Kuldīga. Kad kāds atbrauc ciemos, vedu, rādu, stāstu. Man patīk vecpilsēta, tas, kā ir sakopti nami, ielas, parki. Patīk Ventas rumba un tilts. Šī ir brīnišķīga pilsēta, kurā cilvēkam dzīvot! Datorā uz ekrāna man bieži ir kāds Kuldīgas skats. Ļoti patīk sauklis, ka esam pilsēta ar dvēseli.”

Konkrēts darbs

„Man patīk cipari. Patīk, ka darbā ir cikliskums. Katrai veidlapai, kas jāaizpilda, ir noteikts termiņš. Ir konkrēts uzdevums, to paveicam, un tad ir rezultāts. Beidzas viens posms, varam ķerties klāt jaunam uzdevumam. Tas rada gandarījumu. Mūsu 17 cilvēku kolektīvs kopā arī svin svētkus, piemēram, Ziemassvētkus.

Stiprs balsts

„Vislielākais prieks ir ģimene. Ja bērniem un mazbērniem laba veselība, viss labi gan darbā, gan skolā, tad arī man labi. Dēls Kaspars ar sievu Ilzi un dēliem Markusu un Henriju dzīvo Kuldīgā, varam bieži tikties. Meita Linda ar draugu Artūru dzīvo Rīgā. Es bērniem un viņi man ir labs atbalsts.”

Divas Gabijas un Glorija

„Man vienmēr bijuši mājdzīvnieki: sunīši, kaķīši, kāmiši, bruņurupucis. Tagad ir divas kaķenes, abām desmit gadu un vārds Gabriēla. Baltā persiete te dzīvo jau sen, bet pelēkā britu īsspalvainā pirms pāris mēnešiem tika atvesta no Rīgas, jo iepriekšējā ģimenē bērniem no kaķa bija alerģija. Man patīk, ka tās murrā, skaļā balsī prasa ēst.

16 gadus pie manis dzīvo bruņurupuciene Glorija. No oktobra līdz aprīlim guļ ziemas miegā – es no tās tik noslauku putekļus. Bet vasarā staigā pa virtuvi, atnāk, paprasa ēst un guļ zem plīts.”

Draugi

„Man nav ļoti daudz draugu, bet ar tiem, kuri ir, varu izrunāties no sirds. Draudzenes ir ļoti aizņemtas, tādēļ bieži neiznāk satikties, bet viņu pleca izjūta man līdzās ir visu laiku. Brīdī, kad gribu vai vajag, zinu, ka būs, ar ko parunāt. Kopā svinam dzimšanas dienas, citus svētkus. Esam braukušas ar laivām.”

Pildspalvas

„Krāju īpašas pildspalvas, bet ar tām nerakstu. Skaitījusi neesmu, jo man svarīgas atmiņas. Rakstāmos man kāds uzdāvējis, no ceļojuma atvedis, vai tie saistās ar īpašiem notikumiem. Ir arī dažādu laiku statistikas pārvaldes prezentāciju pildspalvas, piemēram, no tautas skaitīšanas 2000. gadā.”

Jolanta Hercenberga
Iras Riekstas arhīva un Aivara Vētrāja foto

KAS PAVEIKTS PIECOS GADOS

Šoreiz stāsts par diviem Alsungas novada uzņēmumiem, kuri nupat pārkāpuši piecu gadu sliekšni.

„No 15 līdz 110”

Meža īpašnieku kooperatīvā sabiedrība *Mežsaimnieks* nupat nosvinējusi piecu gadu jubileju – tā reģistrēta 2012. gada 10. janvārī. Kooperatīva galvenā jēga – kopīgi pārdot produkciju un kopīgi pirkt pakalpojumus.

„LIKUMS TĀDU NEPAREDZĒJA”

„Kooperatīvs tika izveidots jau 2011. gada decembrī, kad Alsungā notika dibināšanas sapulce,” stāsta uzņēmuma valdes priekšsēdis Grigorijš Rozentāls. „Toreiz līdz gada beigām nepaguvām nokārtot reģistrāciju – bijām pirmais meža īpašnieku dibinātais kooperatīvs, kam likumā vēl nebija definīcijas, tāpēc sākotnēji skaitījāmies lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība. Dibināšanas sapulcē piedalījās 15 meža īpašnieku, tagad esam 110. Ja gada sākumā kāds būtu izteicis, ka augsim tik strauji, es laikam nebūtu ticējis!”

2015. gadā *Mežsaimnieks* tirgū laida 20 tūkstošus kubikmetru savu biedru mežos iegūtas koksnes, bet 2016. gadā – 32 tūkstošus jeb vairāk nekā 1000 piekrautu kokvedēju. Aizpērn apgrozījums bija 780 tūkstošu eiro, bet pērn – vairāk nekā miljons (precīzi skaitļi vēl tiek apkopot). Kooperatīvā strādā četri mežsaimnieciskie darbinieki, no tiem divi – Vidzemē, kur uzņēmums nesē sāka darbību, kā arī lietvede un vienlaikus arī grāmatvede. „Rudenī ievācāmies jaunā birojā Upes ielā un jau jūtam, ka te kļūst par šauru – kā jau strauji augošā uzņēmumā,” turpina G. Rozentāls.

VECĀKAIS UN LIELĀKAIS

Latvijā šobrīd ir astoņi meža īpašnieku kooperatīvi, un *Mežsaimnieks* ir ne tikai vecākais, bet pēc apgrozījuma arī lielākais. Kooperatīvs savu biedru mežos dara to, ko tie paši vai nu nevēlas, vai arī kādu iemeslu dēļ nevar paveikt – tie

ir visi mežsaimnieciskie darbi, sākot ar cirsmu skīču un augsnes gatavošanu, stādīšanu, tostarp arī ar Eiropas projektu finansējumu, kopšanu un retināšanu un beidzot ar zāģēšanu, koksnes pievešanu, transportēšanu un tirdzniecību.

„Šajā stādīšanas sezonā, kas ilgst no rudens līdz pavasarim, savu biedru mežos būs iestādījuši vismaz 360 tūkstošus koku stādu,” atklāj valdes priekšsēdis. „Tas ir daudzums, ko esam rezervējuši stādāudzētavās, bet iespējams, ka vajadzēs vēl vairāk – biedru skaits taču aug! Augsne šajā periodā sagatavota 170 hektāros. Lielākais pērnā gada izaicinājums – darbības sākšana Vidzemē, kur jau ir liels skaits biedru, tāpēc, kā jau teicu, viņu apkalpošanai esam tur pieņēmuši divus darbiniekus.”

KĀDA SITUĀCIJA TIRGŪ

Kooperatīvs regulāri darbojas koksnes tirgū. Pietiekami labas cenas esot egļu zāģbaļķiem, bērza finierklučiem, noiets ir arī taras klučiem. Mazliet pieaugusi cena skujkoku papīrmalkai, un kāpums varētu turpināties, savukārt bērza papīrmalkas tirgus neesot tik cerīgs. „Šā brīža cenas koksnei nav īpaši augstas, bet nav arī mazas, izņemot priedes zāģbaļķus,” skaidro G. Rozentāls. „Pēdējā pusgada laikā mums uzlabojusies vislētākā sortimenta – malkas – realizācija, daļa iet uz ostām, ir iestrādes sadarbībai ar Bolderājas skaidu plātņu rūpnīcu, bet joprojām meklējam arī citus lielus pircējus.”

Jautāts, vai kooperatīvs ar tā piegādes apjomiem ir kļuvis interesantāks partneris lielajiem

Kooperatīva *Mežsaimnieks* valdes priekšsēdis Grigorijš Rozentāls (priekšplānā), lietvede Sarmīte Ausmane un mežsaimniecības speciālisti Kristaps Ziverts un Gatis Megnis.

pārstrādes uzņēmumiem, G. Rozentāls atbild: „Mūsu 32 tūkstoši kubikmetru ir apmēram 0,4 procenti no Latvijas koksnes tirgus, un tas jau dod šādas tādas papildu iespējas, turklāt tas ir būtiski vairāk nekā tad, ja katrs no mūsu biedriem atsevišķi mēģinātu pārdot savā mežā iegūto koksni. Jāatceras arī, ka pirms dažiem gadiem sākām pilnīgi no nulles. Un vēl: tiek uzskatīts, ka katri 50 hektāri saimnieciskā meža valstī dod vienu darbvietu, tad mūsu 4000 hektāru varētu būt pamats 80 darbvietām, kas nav nemaz tik mazs piensūms valsts ekonomikai.” Šobrīd kooperatīvs īsteno vairākus

Eiropas fondu līdzfinansētus projektus (ar 100% atbalsta intensitāti). Viens no tiem paredz kooperatīva administratīvo izmaksu segšanu (darbinieku piesaiste un transports), bet otrs – bezmaksas konsultāciju sniegšanu meža un vides jautājumos ne tikai kooperatīva biedriem, bet ikvienam meža īpašniekam (vairāk informācijas www.mezsaimnieks.lv). Tikmēr kooperatīva dibinātā biedrība *Meža īpašnieku kooperācijas atbalsta centrs* īsteno dažādu fondu līdzfinansētus projektus meža īpašnieku izglītošanai un mācību materiālu izstrādei.

Augošs uzņēmums

Novembrī piecu gadu jubileju svinēja uzņēmums *Venta FM*, kas Alsungas pievārtē ražo zivju miltus un eļļu.

GALVENOKĀRT VIETĒJIE

„Mūsu rūpnīca atklāta 2011. gada 11. novembrī. Toreiz mums bija 12 darbinieku, bet nu jau strādā 28,” atklāj uzņēmuma vadītājs Jānis Zoldners. „Lielais vairākums ir alsundznieki, bet daži arī no citurienes, piemēram, ražošanas vadītāja, kura iepriekš strādāja par ražošanas meistari Tukuma rūpnīcā *Straume*, – viņa uz Alsungu brauc no Talsu novada. Nesen pieņemām darbā vēl vienu operatoru – bija trīs, bet tad bija grūti nodrošināt nepārtrauktu ražošanu, sevišķi, ja kādam gadījās, piemēram, saslimt. Darbā pieņemts arī otrs tehnologs – nu ir pa vienam rīta un vakara maiņā. Kad 3. novembrī svinējām jubileju, saskaitījām, ka kopš pirmsākumiem no darba aizgājis tikai viens cilvēks.”

Vidējā alga rūpnīcā ir apmēram 800 eiro pirms nodokļu nomaksas, bet pērnā gada apgrozījums tiek lēsts astoņu miljonu robežās. „Peļņu grāmatvede vēl rēķina, bet mīnusos noteikti nebūsim,” teic J. Zoldners. „Produkcija pārsvarā tiek eksportēta uz Eiropas Savie-

Uzņēmuma *Venta FM* vadītājs Jānis Zoldners gatavās produkcijas noliktavā, kurā var ievietot apmēram 200 tonnu zivju miltu.

nības valstīm – Spāniju, Itāliju, Grieķiju, Poliju, Franciju, Dāniju, Somiju, Lietuvu un Igauniju, šis tas paliek arī Latvijā. Ir iestrādes eksportam uz Moldāviju, Turciju, pētām arī Japānas tirgu. Interese un kontakti ir, bet iekļūšana tirgū ir visai sarežģīta – jāiziet sertifikācija, jādabū pārtikas kontroles institūcijas atļauja.”

ZIVĪM UN MĀJDZĪVĒNIEM

Galvenā rūpnīcas produkcija ir zivju milti, bet top arī eļļa, ko eksportē uz Dāniju un Franciju, tie-

kot lauzts ceļš arī uz Somiju. Gan miltus, gan eļļu izmanto lopbarībai un zivju barībai. „Pats esmu redzējis, kā barību ber fjordos ievietotajos sprostos, kuros audzē zivis,” turpina J. Zoldners. „Sprosti ir apmēram 20 metru diametrā, bet dziļumā tie aiziet līdz pat simts metriem. Augšā ir platforma ar nelielu kantorīti, kurā monitoros vēro sprostos notiekošo – tur izvietotas kameras un var redzēt, kā zivis barojas. Zivju miltus pievieno arī vistu un cūku barībai, tāpat arī lolojumdzīvniekiem – suņiem un

kaķiem – paredzētajai.”

Izejvielas rūpnīca saņem no visām Kurzemes piekrastes, kā arī no Rīgas ostām, tāpat no zivju apstrādes un pārstrādes uzņēmumiem.

Nesen ekspluatācijā nodota gatavās produkcijas noliktava, kas paredzēta apmēram 200 tonnu zivju miltu uzglabāšanai. J. Zoldners atzīst, ka ar rūpnīcā esošo noliktavu kļuvis par maz: „Pārtikas un veterinārais dienests pārbauda katru saražoto partiju – vai tur nav salmonellu, enterobaktēriju, bet nesauksim taču viņus katru dienu! Tagad dienesta darbinieki atbrauc uz lielo noliktavu, pārbauda visu tur esošo, uztaiša analīzes, izsniedz atzinumu un – varam tirgot.”

KĀ APTURĒT SMAKU

Jautāts par cīņu ar nepatīkamo smaku, kas nereti bijusi alsundznieku sašutuma cēlonis, uzņēmuma vadītājs skaidro: „Smaku sadedzinām, laižot izplūstošo gaisu caur īpašu dedzināšanas kameru, bet joprojām nav pilnībā novērsta smaka, kas nāk no ceļa, kad tam atver durvis, lai iebrauktu un izkrautu automašīnu ar izejvielām. Mazais furgons iebrauc pilnībā, bet lielā fūrē paliek pa pusei ārā un durvis nevar aizvērt. Esam mēģī-

nājuši taisīt vakuumu, lai iesūktu gaisu atpakaļ telpās, bet tas īsti nestrādāja. Diemžēl darbojas Mērfija likums – ja Alsungas vidusskolā ir eksāmens vai kultūras namā balle, mums noteikti atvedīs izejvielas un to izkraušanas laikā obligāti pūtīs austrumu vējš, kas smaku dzen uz ciematu... Nupat esam izstrādājuši tehnisko projektu piebūvei jeb tādām kā noslēgtām izkraušanas slūžām, kurās varēs iebraukt pat automašīna ar visu pickabi. Projekts jau akceptēts, jūlijā, kad zvejnieki tradicionāli nezvejo un mums tāpēc ir ražošanas pārtraukums, ceram piebūvi uzcelt, un tad jau varēsim teikt, ka darīts viss iespējamais, lai smaku izplūdi ierobežotu.”

Veiksmīgi izdevies uzlabot notekūdeņu attīrīšanas iekārtas – no tām izplūstošais ūdens tagad satur tikai trešdaļu no normatīvu pieļautā piesārņojuma. Sākotnēji notekūdeņi nostādīnāti lielās piltuvēs, kuru apakšā dūņas nosēdušās apmēram stundas laikā, savukārt tagad attīrāmais ūdens tiek dzīts caur mikromembrānām, kas aiztur dūņas, bet laiž cauri tīro ūdeni. Vienreiz minūtē straume tiek pārvērsta pretējā virzienā, lai izmestu dūņas no membrānām.

Jura Lipšņa teksts un foto

PĀRDOD

Pārdod **PVC LOGUS**, plašs **DURVJU** piedāvājums, visu veidu žalūzijas, bīdāmās durvis, moduļu virtuves. Mucenieku iela 25, tālr. 28448638.

Sausu, skaldītu **MALKU** ar piegādi. Tālr. 27885688.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Ātra piegāde. Tālr. 26627800.

Sausu, skaldītu bērza **MALKU** maisos. Tālr. 26544462.

SIA **AJG plus** – sazāģētu lapkoku nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Ar piegādi pārdod sausu, skaldītu **MALKU**, zāģētavas atgriezumus, 3 m garu lapkoku meža malku. Tālr. 29249578.

Bērza kurbuļa **MALKU** ar piegādi. Tālr. 29782600.

SKĀBSIENU rulonos. Tālr. 29212519.

PĒRK

SIA LĀSES AM iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** un **CŪKAS**. Dažādu veidu piemaksas, ātra un korekta samaksa. Braucam pa visu Latviju, transports bez maksas. Tālr. 29353243, 63374197, e-pasts: lases@inbox.lv.

Z/s SMAIDAS pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

Z/s Purvmaļi iepērk **JAUNLOPUS** un **LIELLOPUS** dzīvsvārā/kautsvārā. Samaksa skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu, elektroniskie svāri. Tālr. 29258394.

SIA Valinda pērk **MĀJLOPUS**. Tūlītēja samaksa. Svāri. Tālr. 29434034.

TEĻUS. Tālr. 26399148.

Pērkam lauksaimniecības **ZEMI**. Izskatām iespējas iegādāties saimniecības. Tālr. 26681177, 25663315.

Trīsistabu vai četrīstabu **DZĪVOKLI** Kuldīgā. Tālr. 26384909.

Pērk vienistabas **DZĪVOKLI** bez parādiem, ar aukstā ūdens padevi, malkas apkuri Kuldīgas centrā. Tālr. 20356981.

MEŽUS, CIRSMAS, MALKU – ātra un laba samaksa. Palīdz noformēt dokumentus. Tālr. 26544462.

SIA PRIEDES AG pērk **MEŽUS** un **CIRSMAS**. Tālr. 26993794.

Pērk **ĪPAŠUMUS** ar mežu un cirsmas. Tālr. 27866653.

SIA PRIEDES AG pie ceļa pērk **ZĀGBAĻKUS, FINIERKLUČUS, TARU, PAPĪR-MALKU, MALKU**. Tālr. 26993794.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 20278671.

TRAKTORUS, AUTOMAŠĪNAS, piekabes, inventāru. Tālr. 26104984.

Mājas iekārtošanai – padomju un pirmskara Latvijā ražotas **SERVĪZES**, figūriņas, šķīvjus, gleznas. Tālr. 26803688.

DAŽĀDI

KULDĪGAS AUTOSKOLA aicina piešķirties B, BE, C, CE, D autovadītāju kursus Kuldīgā, ir dienas un vakara grupas. Sākums 17. janvārī. Sīkāka informācija pa tālr. 29491388, 63322550.

MODRA AUTOSKOLA rīko CE kategorijas kursus Kuldīgā, Pētera ielā 5. Visizdevīgākā cena apmācībai. Tālr. 26120089.

AUTOSKOLA Ripo A rīko B autovadītāju kursus Skrundas vidusskolā 23. janvārī 18.00. Tālr. 26773763.

Kopš 9. janvāra esiet laipni gaidīti SIA **Kurzemes sēklas VEIKALA MŪSU DĀRZS** jaunajā adresē Pilsētas laukumā 7, Kuldīgā.

Sāp mugura, jostasvieta vai locītavas? Ir galvassāpes vai reiboņi? Tirpst rokas, hronisks nogurums vai slikts miegs? Problēmas ir jārisina, un jāatgūst dzīvesprieks. **DABISKS LĪDZSVARS** ir **VESELA MUGURA**. *Wellness* risinājums palīdz droši un netraumātiski atgūt dabisko līdzsvaru.

SVARĪGI! *Wellness* risinājums nav diagnostikas metode, tā neparedz slimību vai to simptomu ārstēšanu, un mēs nepiedāvājam panaceju. Tomēr mūsu *Wellness* risinājums **PATIEŠĀM DARBOJAS!** Pierakstieties uz *Wellness* konsultāciju šodien! Zvaniet pa tālr. 29747278, 29747225!

SIA **Bērzi plus** notīra krūmu **APAUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērkam zarus šķeldošanai. Tālr. 29150380.

SIA **LATEIRA**

pērk CIRSMAS, MEŽA ĪPAŠUMUS.

- Palīdz noformēt dokumentus,
- veic cirsmu iestigošanu, dastošanu, novērtēšanu.

Tālr. 63428509, 27020562, 29997742, fakss 63428523, e-pasts: info@lateira.lv.

SPORTA KALENĀRS

17.I 10.00 Kuldīgas hallē (Piltenes ielā 25) un Ēdoles pamatskolā – novada atklātās skolēnu sacensības **TAUTAS BUMBĀ**.

19.I 20.00 Kuldīgas hallē – Kurzemes **TELPU FUTBOLA** līga: *Nikers* – *Nīca*.

21.I 10.00 Kuldīgas sporta namā (Virkas ielā 13) – Kurzemes **BOČIAS** sacensības.

21.I 15.00 Kuldīgas hallē – Latvijas **TELPU FUTBOLA** 1. līgas čempionāts: *Nikers* – *Valmiera Glass VIA*.

LĪDZJŪTĪBAS

Lūgšim svecēm radīt gaismu, Skujām taku izrotāt. Dosim līdzī smilšu sauju, Ziedus mūža gājumam.

/V.Kokle-Līviņa./

Mēs atvadāmies no REGĪNAS AGRĪNAS un izsakām līdzjūtību māsaī un citiem viņas tuviniekiem.

Skolasbiedri un skolotāji Ērika un Raimonds Kramzaki

Vedat mani dziedādami, Nevedat raudādami; Lai iet mana dvēselīte Pie Dieviņa dziedādama.

/T.dz./

Izsaku dziļu, sirsnīgu līdzjūtību *Gudeniņu* ansambļa vadītājai Lidijai Jansonei ar ģimeni, no dzīvesbiedra PĒTERA atvadoties.

Emīlija Kolna

Skumju brīdī esam kopā ar tevi, Lidija, PĒTERI aizsaulē aizvadot.

Guntis un Kristīne Kalniņi

Aiz tevis dzīvība un gaisma paliek, Un atmiņas kā krāšņs zieds.

/J.Silazars./

Izsakām līdzjūtību Lidijai un ģimenei, PĒTERI mūžībā aizvadot.

Latviskā kopa Nārбуji

Saņem, labā Zemes māte, Vienu sirmu māmuli; Apsedz viņu silti, silti Savām smilšu villainēm.

/T.dz./

Izsakām līdzjūtību Zigrīdai Ernstsonei, māmuli aizsaulē pavadot.

Annas Nikolovskas mazbērni Sandra, Ēriks, Kristīne

Klusiem soļiem māmuliņa Mūža durvis aizvērsi, Ne vārdiņa nebūdsi, Skumjas sirdī atstājusi.

/T.dz./

Izsakām dziļu līdzjūtību Gitai Cakulei, no māmiņas atvadoties.

Terapijas nodaļas kolektīvs

ŠAHS

Kad kombinācijas domā skolēni

Labākie šahisti starp skolēniem tika noskaidroti Kuldīgas novada sporta spēlēs.

Bija divi turnīri ar komandas ieskaiti: 1.–4. klasei, 5.–9. klasei (katrā spēlēja 19 audzēkņi).

Sākumskolu grupā, izcīnot 18 punktus, pārliecinoši uzvarēja Kuldīgas pamatskola (komandas ieskaiti deva Krišs Sproģis, Kristers Feldmanis, Matejs Pētersons), 2. vietā Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskola (KMHZV, 12 punkti, spēlēja Elinda Kravinska, Patrīcija Škapare, Elizabete Dzene), 3. Kuldīgas Alternatīvā sākumskola (11 punkti, startēja Markuss Rieksts, Monta Uzare, Ance Reiha).

Individuāli turnīrā pirmais bija K.Sproģis, viņš uzvarēja visus (septiņus) pretiniekus, sešus punktus ieguva K.Feldmanis, bet piecus – E.Kravinska (viņai 1. vieta meitenēm) un M.Pētersons. Valērijai Nikolai Āboltiņai (Kuldīgas Centra vidusskola (KCV)) četri punkti un 2. vieta meitenēm, bet Vanesai Pļavarājai (KCV) bija 3,5 punkti un 3. vieta meitenēm.

Pamatskolas grupā ar izcilu

Sākumskolu konkurencē bronzas medaļas saņēma Kuldīgas Alternatīvās sākumskolas komanda: Ance Reiha, Monta Uzare, Markuss Rieksts.

rezultātu – 21 punktu – nepārspēti palika KCV šahisti Valts Vaivads, Ģirts Zīle un Rolands Freibergs. 2. vietā ar deviņiem punktiem bija V.Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzija (Rūta Mediņa, Ģirts Pūris, Roberts Špiguns), par punktu mazāk bija 3. vietas ieguvējai KMHZV (Aksels Agris Vēvers, Aleksis Steinbergs, Rēzija Kudore).

Individuāli labākie šajā

grupā: 1. V.Vaivads, 2. Ģ.Zīle, 3. R.Freibergs, puīši visās partijās guva tikai uzvaras. Jaunietēm 1. Līva Vaivade, 2. R.Mediņa, 3. R.Kudore.

Tuvākajās sacensībās Kuldīgā skolēni sacentīsies Kurzemes novada sporta spēlēs šahā.

Inta Jansone
Gunāra Gertnera
arhīva foto

IESPĒJAS

Ideju pavasaris jauniešiem

Jau trešo gadu Imanta Ziedoņa muzejs un apbalvojuma *Laiks Ziedonim* laureāti zinātnē aicina 9.–12. klašu skolēnus un skolotājus piedalīties konkursā *Ideju pavasaris*.

Jauniešu uzdevums ir radīt idejas *skeletu* ar nosaukumu *Ideju pavasaris*. Tas var būt eksperiments, pulciņš, akcija, nometne, recepte u.c. Darbi jāiesniedz līdz 24. janvārim. Konkursa nolikums un pieteikšanās

www.registration.lv/ideju_pavasaris. Jaunieši, kuri realizēs ideju, nokļūs vasaras radošajā rezidencē I.Ziedoņa vasarnīcā *Dzirnakmeņi* Murjāņos.

Skolotājiem ir iespēja braukt līdzī saviem skolēniem un piedalīties vienā no radošajām lekcijām Liepājā, Daugavpilī vai Jelgavā. Pieteikšanās lekcijai www.registration.lv/ideju_pavasaris_radosas_lekcijas_skolotajiem/lv/.

Paziņojums skrundeniekiem

Sākot no šodienas, laikrakstu *Kurzemnieks*

Skrundā var iegādāties četrās vietās:

- veikalā *Top* (Saldus ielā 9),
- Skrundas pasta nodaļā (Ventas ielā 16),
- lielveikalā *Skrunda* (O.Kalpaka ielā 2),
- veikalā *Elvi* (Ventas ielā 16).

Kurzemnieka redakcija

INTERESANTI

D vitamīna trūkums un biežas galvassāpes

Jauns pētījums Somijā liecina, ka vīriešiem, kuriem ir zems D vitamīna daudzums, var būt paaugstināts risks saskarties ar biežām galvassāpēm. Pētījumā analizēta informācija par 2600 Somijas vīriešiem vecumā no 42 līdz 60 gadiem, kas deva asins paraugus un atbildēja uz jautājumiem par to, cik bieži viņiem ir galvassāpes. Gandrīz 70% vīriešu D vitamīna koncentrācija nepārsniedza 20 nanogramus mililitrā, ko parasti uzskata par sliekšni D vitamīna deficītam. Zinātnieki norāda, ka zems D vitamīna līmenis vienmēr radījis bažas Somijā un citās Ziemeļvalstīs, jo tām ir mazāk saules gaismas iedarbības, kas organismam nepieciešama, lai uzņemtu D vitamīnu. Tomēr zinātnieki nevar pateikt, kas bija pirmais – zems D vitamīna līmenis vai galvassāpes. Jo iespējams, ka cilvēkiem ar biežām galvassāpēm var būt mazāk iespēju pavadīt laiku ārā, un tāpēc tiem tiek mazāk saules.

VĀRDA DIENAS

No 16. līdz 22. janvārim

16. Lida (172), Lidija (6894)
17. Dravis (4), Tenis (20)
18. Antis (40), Antons (3889), Antonijs (130)
19. Alnis (67), Andulis (41)
20. Aļģis (113), Aļģirds (101), Oļģerts (520), Orests (63)
21. Agne (78), Agnese (6249), Agnija (669)
22. Austris (469)

Populārākie: **Lidija un Antons.**

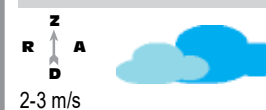
LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 16. JANVĀRĪ

Dienas garums – 7 st. 29 min. ☉
Saule lec 8.49, riet 16.18.

Naktī -7°...-9°**Dienā -5°...-9°****RĪT, 17. JANVĀRĪ**

Dienas garums – 7 st. 32 min. ☉
Saule lec 8.48, riet 16.20.

Naktī -9°...-15°**Dienā -8°...-9°**

VIEGLATLĒTIKA

Sportistu mērķi – pārspēt savus sniegumus

Jau šo sestdien manēža starptautiskajās vieglatlētikas sacensībās **Kuldīgas Katrīnas kauss 2017** septīto reizi pulcēs izcilākos pašmāju un ārzemju vieglatlētus.

No 12 valstīm

Sacensību atklāšana 18.00. Tās tiešraide: www.sportacentrs.com.
Tās organizē Kuldīgas novada dome, sporta skola, sporta klubs *Katrīna* un Latvijas Vieglatlētikas savienība.

Tām pieteikušies dalībnieki no 12 valstīm: Latvijas, Lietuvas, Igaunijas, Lielbritānijas, Itālijas, Ungārijas, Baltkrievijas, Grieķijas, pa vienam pārstāvim no Norvēģijas, Azerbaidžānas, Nīderlandes un Īrijas.

Kausu izcīnīs 60 m, 400 m un 1000 m skrējienā, 60 m barjer-skrējienā, tāllēkšanā un augstlēkšanā sievietēm un kārtslēkšanā vīriešiem. Sprinta distancē pieteikta *Rio 2016* dalībniece Gunta Latīševa-Čudare, kā arī spēcīgas sprinteres no Ungārijas, Lielbritānijas un Itālijas. Sprintā

vīriešiem redzēsīm visus valsts labākos sprinterus, kā arī viesus no Lielbritānijas, Ungārijas, Itālijas, Nīderlandes un Baltkrievijas. Ļoti spēcīgs dalībnieku sastāvs 400 m, kur Kuldīgas manēžas rekordistam 200, 300 un 400 m Jānim Leitim konkurenti būs spēcīgais sportists no Azerbaidžānas Hakims Ibrahimovs, baltkrievs Aleksandrs Krasovskis, kā arī Latvijas sportisti Renārs Stepiņš, Austris Karpinskis, Maksims Sinčukovs un Ilja Petrušenko.

Daudzi dalībnieki pieteikti 1000 m distancē, kur būs spraigas

cīņas starp spēcīgākajiem Latvijas un Lietuvas sportistiem.

Kārtslēkšanā redzēsīm Mareku Ārentu, kā arī viesi no Norvēģijas Ēriku Dolvi un vairākus igauņu kārtslēcējus. Augstlēkšanā būs interesantas cīņas, jo pieteikusies labākā Latvijas augstlēcēja, 2015. gada pasaules universiādes sudraba medaļas ieguvēja Madara Onužāne-Saliņa. Tāllēkšanas sektorā cīņā par kausu dosies Latvijas labākais tāllēcējs Elvijs Misāns. Sievietēm šajā disciplīnā startēs Māra un Lauma Grīvas, Aiga Grabuste un vairākas lietuvietes.

KULDĪGAS KATRĪNAS KAUSS

STARPTAUTISKĀS SACENSĪBAS VIEGLATLĒTIKĀ

2017. gada 21. janvārī
KULDĪGAS VIEGLATLĒTIKAS MANĒŽĀ
atklāšana 18:00

60 m skrējienā
400 m skrējienā
1000 m skrējienā
tāllēkšana
kārtslēkšana vīriešiem
augstlēkšana sievietēm

Mūsu atbalstītāji: [Logos of sponsors]

Informācija atbalstītājiem: [Logos of sponsors]

SARUNAS AR SPORTISTIEM

Liela daļa Latvijas labāko vieglatlētu atzīnuši, ka tieši šīs sacensības uzskata par nozīmīgākajām ziemas sezonā, tāpēc tām tiek izvirzīti lieli mērķi.

GATAVOJAS TĀPAT KĀ SVĒTKIEM

Pirms diviem gadiem *Katrīnas kausā* olimpiete Gunta Latīševa-Čudare 300 m skrējienā sasniedza jaunu Latvijas rekordu (38:06), savukārt šogad sportiste pierādīs spēkus 60 m skrējienā, kam esot īpaši gatavojusies. „Ja godīgi, vēl neesmu izdomājusi, vai startēšu arī 400 m skrējienā, jo mums Rēzeknē nav piemērotu apstākļu, lai tam sagatavotos. *Katrīnas kauss* katru gadu ir pirmās un nozīmīgākās ziemas sezonas sacensības. Tās atšķiras no citiem mačiem, pirmkārt, jau ar organizatorisko pusi – vienmēr tajās jūtos pagodināta un gaidīta. Tajās vienmēr ir tāda svinīguma izjūta,” stāsta Gunta. Tā kā 60 m nav skrējienas pamatdistance, viņa atzīst, ka mērķis neesot pārspēt konkurentes, bet gan parādīt sev rezultātu, saprast, vai pietiekami daudz darba ieguldīts. „Garākajos sprintos mana misija vienmēr ir

uzvarēt, bet šogad grūti pateikt, kā būs. Mans treneris Edvīns Krūms ar grupu no Rīgas bija nelielā treniņnometnē Kuldīgā, man žēl, ka skolas un darba dēļ netiku, manam rezultātam tas būtu palīdzējis. Dzīvoju tagad Rēzeknē, mums nav pietiekami labas sporta bāzes, bet savā pieticībā mēģinām kaut kā kulties. Tieši šī iemesla dēļ un tāpēc, ka ziemas sacensību ir tik, cik ir, šosezon pārsvarā gatavojos vasarai. Koncentrēšos U-23 čempionātam, kurā vecums vēl atļauj piedalīties, mēģināšu tikt uz pasaules čempionātu, startēšu arī pasaules vasaras universiādē.”

UZLABOS PERSONĪGO REKORDU

400 m skrīes arī viens no labākajiem jaunajiem skrējējiem, rīdzinieks Austris Karpinskis, kurš 2015. gadā startējis pasaules čempionātā jauniešiem. „Ceru, ka šis gads man būs tikpat veiksmīgs vai pat veiksmīgāks. Zinu jau

tagad, ka būs sanācis liels pūlis atbalstītāju, kas Kuldīgā vienmēr ir ievērojami vairāk nekā citās sacensībās. Arī pretinieki būs spēcīgāki nekā citās sacensībās, dzirdēju, ka startēs Renārs Stepiņš, kurš man ir spēcīgs sāncensis. Mans mērķis ir sasniegt sezonas labāko rezultātu 400 m vai pat personīgo rekordu telpās, kas ir 48,9 sekundes. Uz Kuldīgu došos jau piektdien, lai pirms starta iesildītos manēžā.”

SKATĪTĀJI UN ORGANIZĀCIJA LIELISKA

Jau ceturto gadu uz starta līnijas 1000 m stāsies Arnis Ozoliņš. „Vismaz ziemas sezonā šie ir lielākie vieglatlētikas mači, un Latvijas sportā tās noteikti ir vienas no *Top trīs* sacensībām. Man tās atšķiras no citām, jo sanāk ļoti daudz skatītāju, kas rada pavisam citādāku atmosfēru. Arī organizācija ir lieliska, viss notiek

precīzi pēc laika grafika. Neesmu līderis un nepretendēju uz labāko trijnieku, bet, ja es finišētu tuvu divarpus minūtēm, būtu ideāli,” saka A. Ozoliņš. (Pagājušajā piektdienā runājot ar sportistu, viņš atzina, ka kontrolmačs būs „*Sportland*” *kauss* vieglatlētikā, kas notika sestdien Kuldīgā: „LVS kausā sapratīšu cik gatavs esmu, ieskriešu celiņu un tad jau pēc nedēļas būšu gatavs startēt *Katrīnas kausā*.”)

JĀIZPILDA EIROPAS ČEMPIONĀTA NORMATĪVS

Vīriešu konkurencē jaunu Latvijas rekordu 300 m (34:27) pērn sasniedza Jānis Leitīns, kurš pēc sacensībām sacīja, ka nolēmis turpmāk vairs neskrīet, bet pievērsīsies tāllēkšanai vai trīssolīlēkšanai. Taču nu atzīst, ka domas mainījis. „Šogad skriešu 400 m. Pērn biju domājis tikt uz Rio ar tāllēkšanu, bet nesanāca, tāpēc palikšu pie

skriešanas. Mans galvenais mērķis – izpildīt Eiropas čempionāta normatīvu telpās. Zinu, ka būs spēcīgi skrējēji no Itālijas un gan jau arī startēs labākie vietējie skrējēji. Kādu laiku neesmu skrījis, nezina, kādu rezultātu gaidīt, bet noteikti būs interesanti.” Lai labāk sagatavotos, pirms sacensībām Jānis izmanto iespēju un ik pa laikam trenējas Kuldīgas manēžā: „Tā kā tagad pārstāvu Ventspili un mana draudzene tur dzīvo, arī pats tur esmu bieži un trenēties varu atbraukt uz Kuldīgu. Skriešanā ir ļoti specifiski pierast pie celiņa, virāžām, un, ja grib sasniegt augstvērtīgāku rezultātu, gudrs gājienis ir skriet tur, kur notiks sacensības. *Katrīnas kauss* ir vienas no retajām sacensībām Latvijā, kur jāmērojas spēkiem ar ārzemju konkurentiem, tās noteikti ir vienas no atbildīgākajām valstī. Kad sanāk daudzi skatītāji, ir citas emocijas un vieglāk saņemties,” saka sportists.

Antra Grīnberga